

Handleiding bij de PV-verplichting voor gebouwen met hoge elektriciteitsafname

Dit is een interactieve handleiding. Je kan klikken op de titels van de onderstaande rubrieken en zo rechtsreeks gaan naar de onderwerpen waar je informatie over zoekt. In de tekst van de handleiding kan u ook navigeren naar bepaalde vermelde onderwerpen door te klikken op de blauw onderstreepte tekst.

Er kunnen geen rechten worden ontleend aan de informatie die in deze handleiding is opgenomen. Voor de reikwijdte van de PV-verplichting wordt doorverwezen naar de bepalingen van het Energiedecreet 8 mei 2009, het Energiebesluit 19 november 2010 en het Ministerieel Besluit van 8 mei 2023 tot vaststelling van de voorwaarden waar een gebouw aan moet voldoen in het kader van de verplichte installatie van fotonvoltaïsche zonnepanelen op dakoppervlakten. Deze primeren boven de handleiding als blijkt dat de informatie uit de handleiding in conflict is met de geldende regelgeving.

INHOUD

LIJST MET VOORBEELDEN	2
LIJST MET FIGUREN	3
LIJST MET TABELLEN	4
1 DE PV-VERPLICHTING VOOR GEBOUWEN MET HOGE ELEKTRICITEITSAFNAME	5
1.1 De basisverplichting.....	5
1.2 De eis en het verstrengingspad	6
1.3 Geen verplichting bij afwijkende elektriciteitsafname	8
1.4 Aftopping van de verplichting	9
1.4.1 Aftopping op basis van elektriciteitsafname	9
1.4.2 Aftopping op basis van een netstudie	9
2 TOELICHTING BIJ DE GEBRUIKTE BEGRIPPEN	11
2.1 Wat is het afnamepunt?	11
2.2 Wat is de afname van elektriciteit?	12
2.3 Wat is de afnamedrempel?	13
2.4 Wat zijn publieke organisaties?	13
2.5 Wat is de indienstname datum van een installatie?	14
2.6 Wat is de eigen site en wat is een andere eigen site?.....	15
2.6.1 Praktische werkwijze voor het bepalen van eigen site en andere eigen site	16
2.6.2 Welke PV-installaties tellen mee op de eigen site en op andere eigen sites?.....	19
2.7 Wat is een gebouw?	25
2.8 Wat is de horizontale dakoppervlakte?	27

Voorbeeld 12: Zonnepanelen op gebouwen niet aangesloten op het afnamepunt onder de PV-verplichting tellen mee op de eigen site.	22
Voorbeeld 13: Zonnepanelen op gebouwen niet aangesloten op het afnamepunt onder de PV-verplichting tellen mee op de eigen site en niet op niet-eigen sites.	23
Voorbeeld 14: Zonnepanelen op gebouwen niet aangesloten op het afnamepunt onder de PV-verplichting tellen mee op de eigen site en op andere eigen sites.	23
Voorbeeld 15: Zonnepanelen op gebouwen niet aangesloten op het afnamepunt onder de PV-verplichting tellen mee op de eigen site en andere eigen site voor kadastrale percelen op verschillende locaties.	23
Voorbeeld 16: Zonnepanelen op gebouwen niet aangesloten op het afnamepunt onder de PV-verplichting tellen mee op de eigen site en niet op sites in bezit van juridische entiteiten die niet aan de PV-verplichting moeten voldoen.	24
Voorbeeld 17: Bestaande PV-installatie in dienst vóór 1 januari 2023 op een andere eigen site telt niet mee om te voldoen aan de PV-verplichting.	25
Voorbeeld 18: Horizontale dakoppervlakte wijzigt door uitbreiding van een bestaand gebouw op het afnamepunt.	28
Voorbeeld 19: Horizontale dakoppervlakte wijzigt door aansluiting/ingebruikname van een nieuw gebouw op het afnamepunt.	29
Voorbeeld 20: Horizontale dakoppervlakte wijzigt bij dakvervangng (geen aanvraag uitstel).....	29
Voorbeeld 21: Komen bestaande PV-installaties in aanmerking?	30
Voorbeeld 22: Gebouw aangesloten op/beleverd via een afnamepunt.	32
Voorbeeld 23: Uitstel bij dakvervangng (1 gebouw)	34
Voorbeeld 24: Uitstel bij dakvervangng (meerdere gebouwen op afnamepunt).	34
Voorbeeld 25: Combinatie sloop van een gebouw (al dan niet uitstel) en heropbouw (= horizontale dakoppervlakte wijzigt door aansluiting/ingebruikname van een nieuw gebouw op het afnamepunt).....	36
Voorbeeld 26: Uitzondering bij sloop zonder heropbouw.	38
Voorbeeld 27: Participatie in fofovoltatische zonnepanelen (stapsgewijs).	42
Voorbeeld 28: Participatie in fofovoltatische zonnepanelen (eenmalig).	43
Voorbeeld 29: Participatie in wind (stapsgewijs).	43
Voorbeeld 30: Participatie in wind (eenmalig).	44
Voorbeeld 31: Combinatiemogelijkheden om te voldoen aan de PV-verplichting.....	45

LIJST MET FIGUREN

Figuur 1: Bewijs van de indienstname voor installaties met een omvormervermogen lager dan of gelijk aan 30 kVA.	14
Figuur 2: Bewijs van de indienstname voor installaties met een omvormervermogen hoger dan 30 kVA.	15
Figuur 3: Juridische entiteiten A en B vallen onder de PV-verplichting.	17
Figuur 4: Aanduiding eigen site voor juridische entiteit A	17
Figuur 5: Aanduiding eigen site en andere eigen site voor juridische entiteit B.....	17
Figuur 6: Juridische entiteiten A en B vallen onder de PV-verplichting. (niet-aansluitende kadastrale percelen)	18
Figuur 7: Aanduiding eigen site voor juridische entiteit A (niet-aansluitende kadastrale percelen).....	19
Figuur 8: Aanduiding eigen site en andere eigen site voor juridische entiteit B (niet-aansluitende kadastrale percelen).....	19
Figuur 9: Juridische entiteit A is eigenaar, erfpachter, opstalhouder of concessiehouder van het kadastraal perceel en eigenaar, erfpachter of opstalhouder van het gebouw aangesloten op het afnamepunt dat onder de PV-verplichting valt.	20
Figuur 10: Juridische entiteiten A en B zijn eigenaars, erfpachters, opstalhouders of concessiehouders van het kadastraal perceel en juridische entiteit A is eigenaar, erfpachter of opstalhouder van het gebouw aangesloten op het afnamepunt dat onder de PV-verplichting valt.	21
Figuur 11: Juridische entiteit A is eigenaar, erfpachter, opstalhouder of concessiehouder van het kadastraal perceel en juridische entiteiten A en B zijn eigenaars, erfpachters of opstalhouders van het gebouw aangesloten op het afnamepunt dat onder de PV-verplichting valt.	21

////////////////////////////////////

Figuur 12: Juridische entiteit B is eigenaar, erfpachter, opstalhouder of concessiehouder van het kadastraal perceel en juridische entiteiten A is eigenaar, erfpachter of opstalhouder van het gebouw aangesloten op het afnamepunt dat onder de PV-verplichting valt.22

Figuur 13: PV op de gebouwen op de eigen site van juridische entiteit A (die ook aan de PV-verplichting moet voldoen) tellen mee voor de verplichting.22

Figuur 14: PV op de gebouwen op de eigen site van juridische entiteit A (die ook aan de PV-verplichting moet voldoen) tellen mee voor de verplichting. Gebouwen op aansluitende sites van andere juridische entiteiten (die niet aan de PV-verplichting voor dit afnamepunt moeten voldoen) tellen niet mee voor de verplichting.....23

Figuur 15: PV op de gebouwen op de eigen site van juridische entiteiten A en B (die aan de PV-verplichting moet voldoen) of de andere eigen site van juridische entiteit B (die ook aan de PV-verplichting moet voldoen) tellen mee voor de verplichting.....23

Figuur 16: PV op de gebouwen op de eigen site van juridische entiteiten A en B (die aan de PV-verplichting moet voldoen) of niet-aansluitende andere eigen site van juridische entiteit B (die ook aan de PV-verplichting moet voldoen) tellen mee voor de verplichting.24

Figuur 17: PV op de gebouwen op de eigen site van juridische entiteit A (die ook aan de PV-verplichting moet voldoen) tellen mee voor de verplichting. PV op de eigen site van juridische entiteit C (die niet aan de PV-verplichting voor dit afnamepunt moet voldoen) telt niet mee voor de verplichting.....25

Figuur 18: Bestaande PV-installatie in dienst voor 1 januari 2023 op een andere eigen site van juridische entiteit A telt niet mee om te voldoen aan de PV-verplichting.25

LIJST MET TABELLEN

Tabel 1: Uiterlijke data van de minimaal in dienst te nemen piekvermogens in functie van het kalenderjaar waarin de elektriciteitsafname op een afnamepunt de afnamedrempel overschrijdt.7

Kalenderjaar waarop de elektriciteitsafname op afnamepunt de afnamedrempel overschrijdt	Uiterlijke datum indienstname minimaal 12,5 Wp/m ² zonnepanelen (of alternatieve equivalente piste)	Uiterlijke datum indienstname minimaal 18,75 Wp/m ² zonnepanelen (of alternatieve equivalente piste)	Uiterlijke datum indienstname minimaal 25 Wp/m ² zonnepanelen (of alternatieve equivalente piste)
2021	30/06/2025	1/01/2030	1/01/2035
2022	1/01/2026	1/01/2030	1/01/2035
2023	1/01/2027	1/01/2030	1/01/2035
2024	1/01/2028	1/01/2030	1/01/2035
2025	1/01/2029	1/01/2030	1/01/2035
2026	n.v.t.	1/01/2030	1/01/2035
2027	n.v.t.	1/01/2031	1/01/2035
2028	n.v.t.	1/01/2032	1/01/2035
2029	n.v.t.	1/01/2033	1/01/2035
2030	n.v.t.	1/01/2034	1/01/2035
2031	n.v.t.	n.v.t.	1/01/2035
2032	n.v.t.	n.v.t.	1/01/2036
2033	n.v.t.	n.v.t.	1/01/2037
2034	n.v.t.	n.v.t.	1/01/2038
2035	n.v.t.	n.v.t.	1/01/2039
> 2035	n.v.t.	n.v.t.	1 januari van vierde jaar dat volgt op het kalenderjaar waarop de afnamedrempel wordt overschreden.

Tabel 1: Uiterlijke data van de minimaal in dienst te nemen piekvermogens in functie van het kalenderjaar waarin de elektriciteitsafname op een afnamepunt de afnamedrempel overschrijdt.

De onderneming of publieke organisatie die de verstrengingsstappen doorloopt, kan hier op verschillende manieren mee omgaan:

- de onderneming of publieke organisatie neemt vanaf de eerste uiterlijke datum van indienstname al de nodige fotovoltaïsche zonnepanelen in dienst om aan de 2035 verplichting te voldoen;
- de onderneming of publieke organisatie plaatst gradueel het minimum aan fotovoltaïsche zonnepanelen bij naarmate de verplichting verstrengt;
- de onderneming of publieke organisatie optimaliseert de dimensies van de zonnepaneelinstallatie naar de beschikbare dakoppervlakte en het elektrische verbruik en plaatst daarbij meer fotovoltaïsche zonnepanelen dan verplicht.

Voorbeeld 1: Stapsgewijs versus in één keer aan de PV-verplichting voldoen

Op een afnamepunt schommelt de elektriciteitsafname in 2021 (net zoals in de voorgaande jaren) rond 2 GWh. De som van de horizontale dakoppervlakte van alle gebouwen aangesloten op dit afnamepunt is 10000 m². De onderneming of publieke organisatie heeft de keuze om de fotovoltaïsche zonnepaneelinstallatie stapsgewijs uit te bouwen om aan de verplichting te voldoen of kan ook van in het begin voldoende zonnepanelen in dienst nemen om aan ook aan de verplichting in 2035 te voldoen. Optie A is dat de onderneming of publieke organisatie uiterlijk op 30 juni 2025 125kWp PV in dienst neemt en uitbreidt tot 187,5kWp uiterlijk op 1 januari 2030 en tot 250 kWp uiterlijk op 1 januari 2035. Optie B is dat de onderneming of publieke organisatie uiterlijk op 30 juni 2025 al een installatie van minimaal 250 kWp in dienst neemt.

1.4 Aftopping van de verplichting

De [basisverplichting](#) en het bijhorende [verstrengingspad](#) leggen het minimaal te plaatsen piekvermogen aan fotovoltaïsche zonnepanelen per [afnamepunt](#) vast. Dit minimaal piekvermogen wordt berekend op basis van het aantal wattpiek per vierkante meter [horizontale dakoppervlakte](#) van de [gebouwen beleverd](#) via dat afnamepunt. Minder piekvermogen aan zonnepanelen plaatsen dan wat deze verplichting vereist, is enkel toegelaten op basis van de volgende twee aftopregels.

1.4.1 [Aftopping op basis van elektriciteitsafname](#)

Het onder deze PV-verplichting [minimaal te installeren piekvermogen](#) aan zonnepanelen mag beperkt worden tot 35% van de [elektriciteitsafname](#) op het [afnamepunt](#), afgenomen in het kalenderjaar waarin de elektriciteitsafname voor het eerst aanleiding geeft tot het moeten voldoen aan de verplichting. De omrekening van elektriciteitsafname naar piekvermogen gebeurt op basis van 900 vollasturen. De kilowattpiek die volgt uit deze berekening wordt naar boven afgerond tot een geheel getal.

U hoeft niets aan het VEKA voor te leggen noch te melden om gebruik te kunnen maken van deze aftopregel.

Deze aftopregel wordt eenmalig berekend (in functie van de elektriciteitsafname die voor het eerst aanleiding geeft tot het moeten voldoen aan de verplichting) en het piekvermogen waarop afgetopt mag worden verandert niet meer en blijft de volgende jaren ook steeds gelden.

Via het [rekenblad](#) kan u de aftopregel op basis van elektriciteitsafname simuleren.

Voorbeeld 3: [Aftopping van het te plaatsen piekvermogen op basis van de elektriciteitsafname](#)

- ✓ Op een afnamepunt bedraagt de elektriciteitsafname in 2021 op jaarbasis 1,1 GWh.
- ✓ De gebouwen beleverd via dit afnamepunt waarvoor de PV-verplichting geldt, hebben een horizontale dakoppervlakte van 20.000 m².

1. Eerst wordt het te plaatsen piekvermogen aan fotovoltaïsche zonnepanelen voor dit afnamepunt berekend volgens de basisverplichting en het bijhorende verstrengingspad. Uit deze berekening volgt dat uiterlijk op 30 juni 2025 250 kWp PV (12,5 Wp/m² * 20.000 m²) in dienst genomen moet worden, de installatie moet uitbreiden naar minstens 375 kWp PV (18,75 Wp/m² * 20.000m²) uiterlijk op 1 januari 2030 en minstens 500 kWp PV (25 Wp/m² * 20.000m²) uiterlijk op 1 januari 2035.
2. Vervolgens wordt gekeken of de aftopregel op basis van de elektriciteitsafname van toepassing is. Dit is het geval. De elektriciteitsafname in 2021 geeft voor het eerst aanleiding tot het moeten voldoen aan de PV-verplichting en bedraagt 1,1 GWh. Bij een elektriciteitsafname op jaarbasis van 1,1 GWh op een afnamepunt in 2021 mag het in dienst te nemen piekvermogen aan PV afgetopt worden tot $0,35 * 1,1 \text{ GWh} / 900 \text{ h} = 428 \text{ kWp}$.
3. Conclusie: voor dit afnamepunt moet uiterlijk op 30 juni 2025 250 kWp PV in dienst genomen worden, uiterlijk op 1 januari 2030 moet 375 kWp PV in dienst genomen worden en uiterlijk op 1 januari 2035 moet 428 kWp PV in dienst genomen worden.

1.4.2 [Aftopping op basis van een netstudie](#)

Het onder deze PV-verplichting [minimaal te installeren piekvermogen](#) aan zonnepanelen mag beperkt worden op basis van het maximaal nog aansluitbaar injectievermogen op het [afnamepunt](#).

aansluitwerken ondertekend of nog niet verlopen is. Het piekvermogen van de fotovoltaïsche zonnepanelen mag op basis van deze aftopregel beperkt worden $500 \text{ kW}/0,7 = 714 \text{ kWp}$. Tegen de datum van verplichte indienstelling van de fotovoltaïsche zonnepanelen wordt op het toegangspunt in kwestie een WKK op fossiele brandstoffen in dienst genomen van 0,2MWe. Binnen de PV-verplichting kan deze fossiele elektriciteitsproductie het verplicht minimaal te plaatsen piekvermogen (714 kWp) niet beperken. Technisch gezien kan het zijn dat door de plaatsing van de WKK op fossiele brandstoffen het niet meer mogelijk is om 714 kWp zonnepanelen te plaatsen. Indien dat het geval is, kan de verplichtinghouder nakijken via welke [equivalente alternatieve piste](#) hij aan de verplichting wil voldoen.

3. Conclusie: voor dit afnamepunt moet uiterlijk op 30 juni 2025 500 kWp PV in dienst genomen worden, uiterlijk op 1 januari 2030 moet 714 kWp PV in dienst genomen worden.
4. Variant: Stel dat in plaats van een WKK op fossiele brandstoffen een WKK op biomassa in dienst werd genomen, dan kan het zijn dat met deze installatie (voor een deel) aan de PV-verplichting wordt voldaan. Kijk dan na of deze installatie voldoet aan de voorwaarden die gelden wanneer gebruik gemaakt wordt van de [alternatieve manieren om aan de PV-verplichting te voldoen](#).
5. Let op: volg ook in de toekomst op of de netstudie nog steeds actueel blijft en overeenkomt met de netsituatie. Als een netstudie niet meer actueel blijkt te zijn, heeft dit mogelijk een impact op de aftopregel en het minimaal te plaatsen piekvermogen aan PV.

2 TOELICHTING BIJ DE GEBRUIKTE BEGRIPPEN

Hieronder vindt u verdere toelichting en voorbeelden bij de vaak gebruikte begrippen uit de regelgeving voor de PV-verplichting.

2.1 Wat is het afnamepunt?

De PV-verplichting geldt **per afnamepunt**. Een afnamepunt is het punt waar elektriciteit van het **net** wordt afgenomen en verbruikt. **De EAN-code voor afname van de aansluiting op het net identificeert dit afnamepunt.**

Onder “net” wordt in de context van deze verplichting verstaan:

- Elektriciteitsdistributienet
- Transmissienet
- Gesloten distributienet
- Plaatselijk vervoersnet van elektriciteit
- Gesloten industrieel net
- Tractienet spoor

De [horizontale dakoppervlakte](#), die het in dienst te nemen piekvermogen aan fotovoltaïsche zonnepanelen bepaalt, wordt berekend op basis van de horizontale dakoppervlakte van alle [gebouwen belevend](#) via dit afnamepunt.

Voorbeeld 5: Berekening PV-verplichting als meerdere gebouwen belevend worden via één afnamepunt

Een afnamepunt van elektriciteit heeft een afname van meer dan 1 GWh. Er worden twee gebouwen belevend via dit afnamepunt. Één gebouw heeft een horizontale dakoppervlakte van 3000 m² en het andere gebouw heeft een horizontale dakoppervlakte van 7000 m². Er moet uiterlijk op 30 juni 2025 minimum 125 kWp zonnepanelen in dienst worden genomen en de installatie moet vervolgens uitbreiden zodat er 187,5 kWp in dienst is uiterlijk op 1 januari 2030 en 250 kWp uiterlijk op 1 januari 2035.

Onderwijsinstelling is in het Energiebesluit gedefinieerd als: alle scholen, internaten, centra voor volwassenenonderwijs en voor basiseducatie, centra voor leerlingenbegeleiding, hogescholen en universiteiten, die gefinancierd, gesubsidieerd of erkend zijn door het Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming.

Welzijnsvoorziening is in het Energiebesluit gedefinieerd als: een organisatie die erkend is door de Vlaamse Gemeenschap en activiteiten uitoefent op het gebied van het gezin, het maatschappelijk welzijn, het onthaal en de integratie van inwijkelingen, de mindervaliden, de bejaarden, de jeugdbescherming en de sociale hulpverlening aan gedetineerden met het oog op hun sociale re-integratie, vermeld in artikel 5, § 1, II, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen.

Gezondheidsvoorziening is in het Energiebesluit gedefinieerd als: een organisatie die erkend is door de Vlaamse Gemeenschap en activiteiten uitoefent op het gebied van de zorgverstrekking, de gezondheidsopvoeding en de preventieve gezondheidszorg, vermeld in artikel 5, § 1, I, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, met uitzondering van de voorzieningen werkzaam op het vlak van de medisch verantwoorde sportbeoefening.

2.5 Wat is de indienstname datum van een installatie?

De datum van indienstname van de installatie is in deze regelgeving de datum van de volledig en ontvankelijk verklaarde aanmelding van de operationele installatie aan de elektriciteitsnetbeheerder van het net waarop de installatie wordt aangesloten. Deze datum stemt overeen met het plaatsbezoek van de netbeheerder die aanleiding gaf tot het opleveren van de aansluiting van de installatie op het net van de betreffende netbeheerder.

Voor de installaties met een omvormervermogen lager dan of gelijk aan 30 kVA is het verplicht om een geldige keuring en het eendraadschema ter controle te bezorgen aan de netbeheerder. De netbeheerder beantwoordt deze melding met de bijhorende documenten per mail binnen een termijn van ± 5 werkdagen. Het antwoord, zoals op het voorbeeld hieronder, dient als bewijs van de indienstname voor installaties met een omvormervermogen lager dan of gelijk aan 30 kVA. De datum van deze email is gelijk aan de datum van indienstname van de installatie.

Het is mogelijk dat uw netbeheerder deze procedure volgt voor omvormervermogens tot 400 kVA (ipv 30 kVA). Dat kan u best navragen bij uw netbeheerder. In dat geval kan u uiteraard ook via hetzelfde bewijs, met name het antwoord van de netbeheerder, de indienstname aantonen en geldt de datum van dit antwoord als de datum van indienstname van de installatie.

Figuur 1: Bewijs van de indienstname voor installaties met een omvormervermogen lager dan of gelijk aan 30 kVA.

Voor de installaties met een omvormervermogen hoger dan 30 kVA geldt de indienstname als het moment waarop het plaatsbezoek door de netbeheerder voor de netaansluiting van de installatie plaatsvond én dit plaatsbezoek aanleiding gaf tot het opleveren van de installatie. De datum van indienstname is de datum van

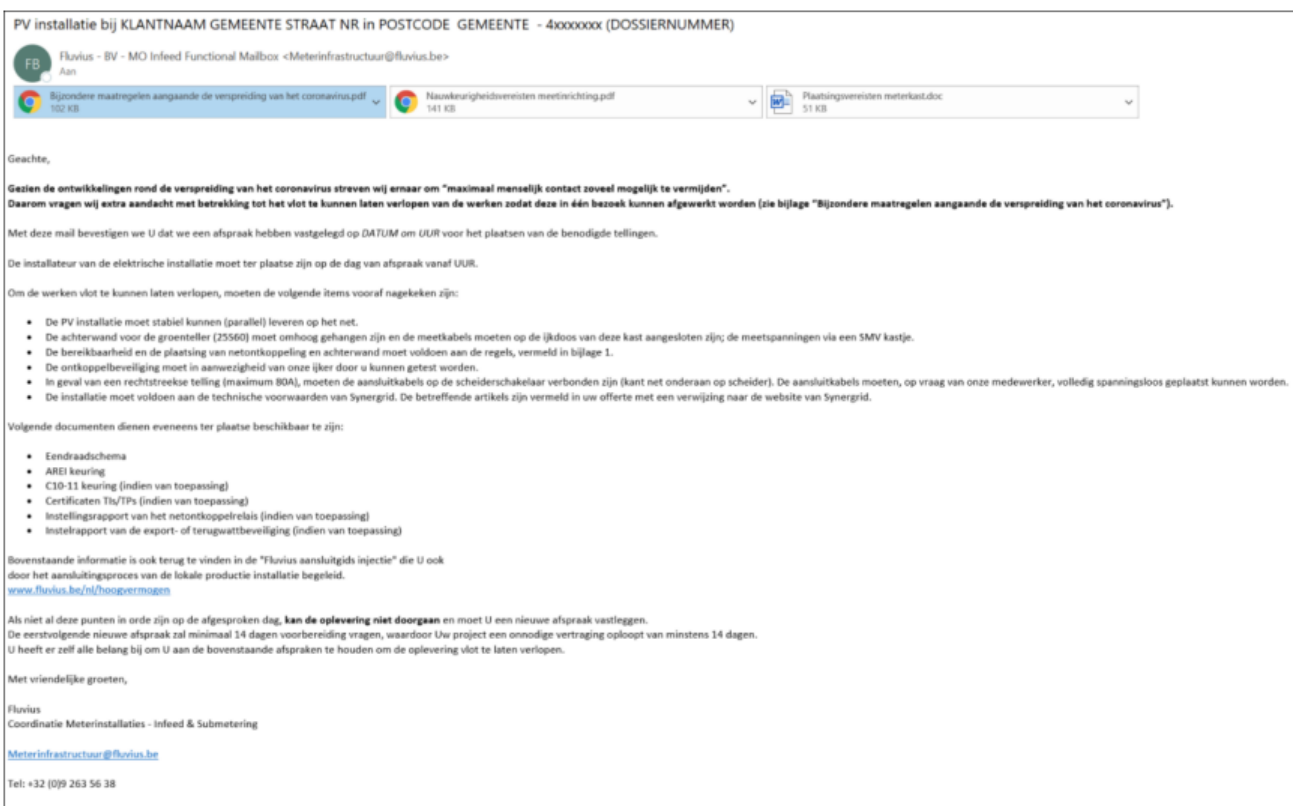
////////////////////////////////////

dit plaatsbezoek dat aanleiding gaf tot de oplevering van de installatie door de netbeheerder. Enkel wanneer de netbeheerder de installatie kan opleveren is de installatie met andere woorden ‘in dienst genomen’ op de datum van het plaatsbezoek.

Let op: om een afspraak te kunnen maken met de netbeheerder moet je beschikken over de nodige documentatie. Wanneer je niet over alle documentatie beschikt op de afgesproken dag van het plaatsbezoek van de netbeheerder, kan de oplevering niet doorgaan en zal je een nieuwe afspraak moeten vastleggen. Pas wanneer een afspraak leidt tot de oplevering van de netaansluiting is de installatie in gebruik genomen. Voor meer informatie over het voorbereiden van een installatie voor de netaansluiting contacteer je de netbeheerder.

Als bewijs dat het definitief plaatsbezoek en de oplevering van de installatie door de netbeheerder plaatsvond, is er een email van de netbeheerder waarop het plaatsbezoek vastgelegd werd. Een voorbeeld van deze email zie je in de onderstaande afbeelding.

Sommige netbeheerders voorzien pas een plaatsbezoek bij omvormervermogens vanaf 400 kVA. Is dat het geval dan kan je voor een omvormer tot 400 kVA de hoger beschreven procedure volgen.

Figuur 2: Bewijs van de indienname voor installaties met een omvormervermogen hoger dan 30 kVA.

Bij directe lijnen in eilandwerking is er geen verbinding met het publieke net. In dat geval is geen aanmelding aan de betreffende netbeheerder vereist, maar wel een melding aan de VREG. De datum van indienname is dan de datum vermeld op de ontvankelijke melding aan de VREG.

2.6 Wat is de eigen site en wat is een andere eigen site?

Om te voldoen aan de basisverplichting en het bijhorende verstrengingspad komen fotovoltaïsche zonnepanelen in aanmerking die:

1. liggen op de daken van de gebouwen aangesloten op het afnamepunt dat onder de verplichting valt;
2. liggen op de eigen site op de daken van de gebouwen, op marginale gronden, op carports of op fietsstallingen of kunnen drijven op wateroppervlakten;

- 3. liggen op de daken van gebouwen, op marginale gronden, op carports of op fietsstallingen of kunnen drijven op wateroppervlakten, op een **andere eigen site**.

Eigen site is in het Energiedecreet gedefinieerd als het kadastrale perceel of de aansluitende kadastrale percelen van dezelfde natuurlijke persoon of rechtspersoon die er eigenaar, erfpachter, opstalhouder of concessiehouder van is.

Elke juridische entiteit die onder de PV-verplichting valt kan het kadastrale perceel of de aansluitende kadastrale percelen waarop [gebouwen](#) gelegen zijn die [aangesloten](#) zijn op het [afnamepunt](#) dat onder de PV-verplichting valt **én** waarvan deze juridische entiteit ook eigenaar, erfpachter, opstalhouder of concessiehouder is, beschouwen als de **eigen site**. Indien de juridische entiteit ook eigenaar, erfpachter, opstalhouder of concessiehouder is van een ander kadastraal perceel of andere aansluitende kadastrale percelen waarop geen gebouwen liggen die aangesloten zijn op dat afnamepunt, dan zijn deze percelen te beschouwen als een **andere eigen site**.

2.6.1 Praktische werkwijze voor het bepalen van eigen site en andere eigen site

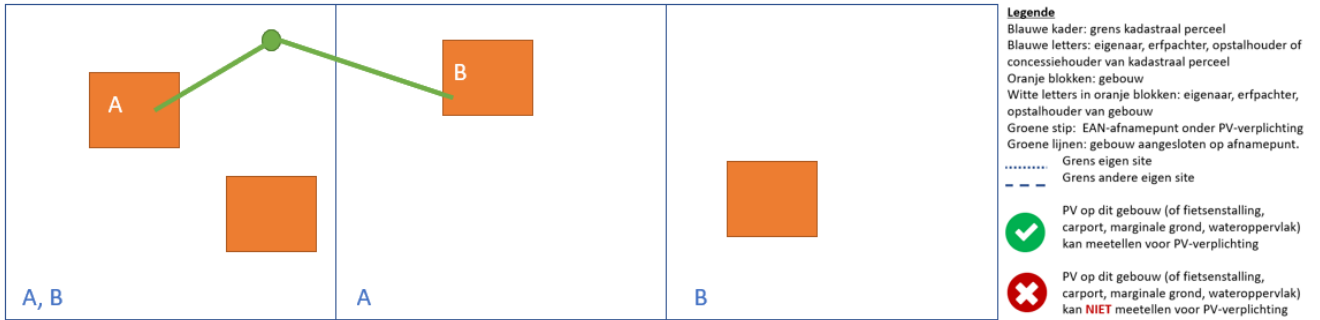
Onderstaand voorbeeld en werkwijze gaan specifiek over de situatie waarbij zonnepanelen liggen of gelegd worden op [gebouwen](#), [marginale gronden](#), carports, fietsstallingen of wateroppervlakten en die niet (allen) zijn [aangesloten](#) op hetzelfde [afnamepunt](#).

Maak op een kaart een overzicht van de [gebouwen aangesloten](#) op het [afnamepunt](#) dat de geldende [afnamedrempel](#) voor elektriciteit overschrijdt en teken de contouren van het kadastrale perceel of percelen waarop deze gebouwen gelegen zijn. Vermeld tevens de eigenaars, erfpachters of opstalhouders van deze gebouwen en de eigenaars, erfpachters, opstalhouders of concessiehouder per kadastraal perceel. Breng indien van toepassing ook extra kadastrale percelen in kaart waarvan de eigenaar, erfpachter, opstalhouder of concessiehouder dezelfde juridische entiteit is als de eigenaars, erfpachters of opstalhouders van de gebouwen aangesloten op het afnamepunt dat de geldende afnamedrempel overschrijdt. Breng alle gebouwen niet aangesloten op dat afnamepunt en alle [marginale gronden](#), fietsstallingen, carports en wateroppervlakten op deze kadastrale percelen in kaart waarop u eventueel zonnepanelen wenst te installeren. Detecteer vervolgens de [eigen sites en andere eigen sites](#) per juridische entiteit die onder de PV-verplichting voor een bepaald afnamepunt valt.

Voorbeeld 8: Bepaling eigen site en andere eigen site per juridische entiteit die onder de PV-verplichting valt voor aansluitende kadastrale percelen.

In Figuur 3 wordt met een groene stip het afnamepunt van elektriciteit aangeduid dat onder de PV-verplichting valt omdat de afname er hoger is dan de geldende afnamedrempel voor elektriciteit onder de PV-verplichting. Via groene lijnen wordt aangeduid welke gebouwen (oranje blokken) aangesloten zijn op dit afnamepunt. Er zijn in dit voorbeeld twee juridische entiteiten, A en B, die eigenaar, erfpachter of opstalhouder zijn van de gebouwen aangesloten op dit afnamepunt (aangeduid met witte letters in de oranje blokken). Dezelfde juridische entiteiten bezitten ook drie kadastrale percelen. In blauwe letters is aangeduid welke kadastrale percelen deze twee juridische entiteiten precies bezitten (als eigenaar, erfpachter, opstalhouder of concessiehouder). De gebouwen die niet aangesloten zijn op het afnamepunt en de marginale gronden, fietsstallingen, carports of wateroppervlakten op deze kadastrale percelen worden ook in kaart gebracht.

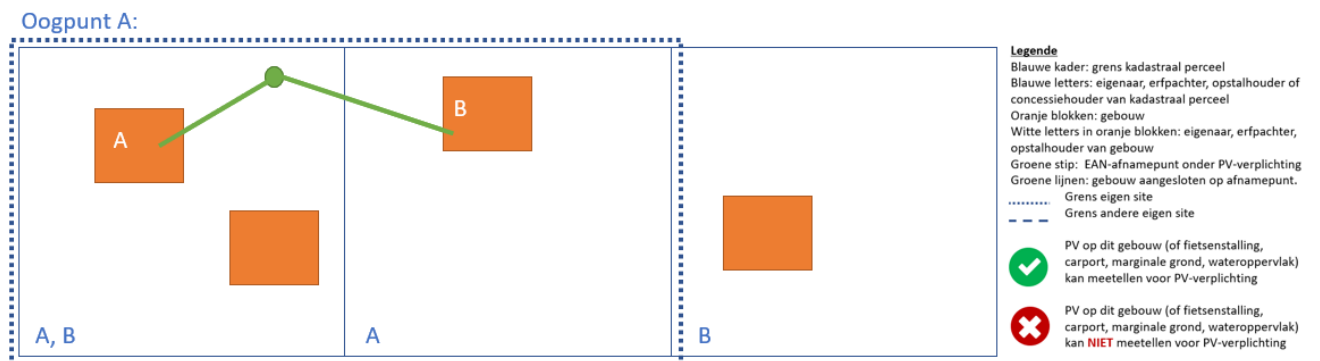

Figuur 3: Juridische entiteiten A en B vallen onder de PV-verplichting.

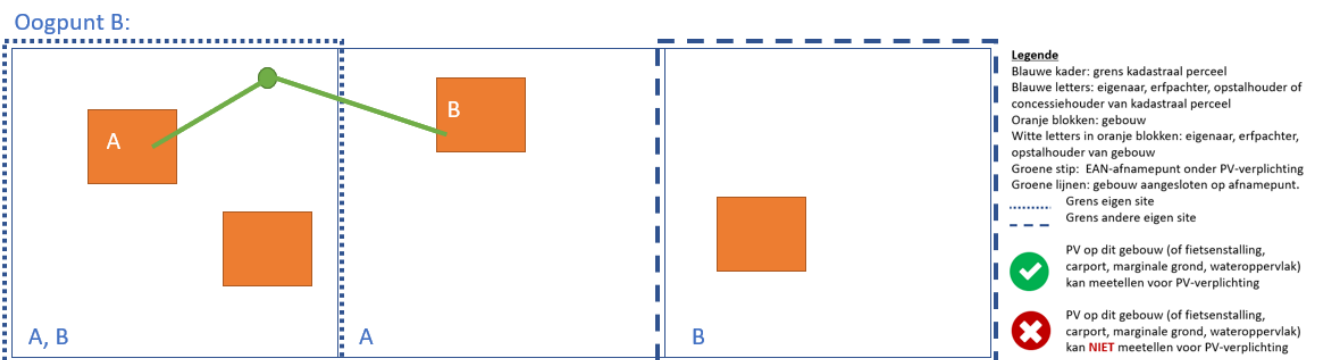
Detecteer vervolgens de grenzen van de eigen sites, door te kijken vanuit het oogpunt van de natuurlijk persoon of rechtspersoon die eigenaar, erfpachter, opstalhouder of concessiehouder is van een kadastraal perceel of meerdere aansluitende kadastrale percelen.

In **Figuur 4** vormen voor juridische entiteit A de linkse twee aansluitende percelen samen een **eigen site**. Juridische entiteit A heeft in dit voorbeeld geen **andere eigen sites**.

Figuur 4: Aanduiding eigen site voor juridische entiteit A

Figuur 5 toont dat de juridische entiteit B twee kadastrale percelen heeft waarvan het eigenaar, erfpachter, opstalhouder of concessiehouder is. Deze kadastrale percelen van juridische entiteit B sluiten niet aan op elkaar. Entiteit B bezit dus een **eigen site (linkse site)** en een **andere eigen site (rechtse site)**. In dit voorbeeld ligt deze andere eigen site aanpalend aan de sites waarop gebouwen gelegen zijn die aangesloten zijn op het afnamepunt dat onder de PV-verplichting valt. Ook wanneer het rechtse perceel niet zou grenzen maar ergens anders is gelegen en dat perceel als eigenaar, erfpachter, opstalhouder of concessiehouder de juridische entiteit B heeft, is er sprake van een andere eigen site van de entiteit B, zie Voorbeeld 9.

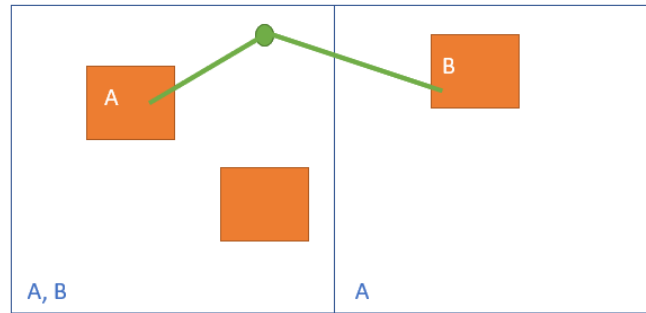
Figuur 5: Aanduiding eigen site en andere eigen site voor juridische entiteit B

Voorbeeld 9: Bepaling eigen site en andere eigen site per juridische entiteit die onder de PV-verplichting valt voor kadastrale percelen op verschillende locaties.

////////////////////////////////////

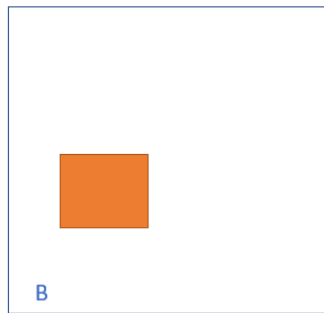
In Figuur 6 wordt met een groene stip het afnamepunt van elektriciteit aangeduid dat onder de PV-verplichting valt omdat de afname er hoger is dan de geldende afnamedrempel voor elektriciteit onder de PV-verplichting. Via groene lijnen wordt aangeduid welke gebouwen (oranje blokken) aangesloten zijn op dit afnamepunt. Er zijn in dit voorbeeld twee juridische entiteiten, A en B, die eigenaar, erfpachter of opstalhouder zijn van de gebouwen aangesloten op dit afnamepunt (aangeduid met witte letters in de oranje blokken). Dezelfde juridische entiteiten bezitten ook drie kadastrale percelen die zijn gelegen op twee verschillende locaties (locatie X en locatie Y) in Vlaanderen. In blauwe letters is aangeduid welke kadastrale percelen deze twee juridische entiteiten precies bezitten (als eigenaar, erfpachter, opstalhouder of concessiehouder). De gebouwen die niet aangesloten zijn op het afnamepunt en de marginale gronden, fietsenstallingen, carports of wateroppervlakten op deze kadastrale percelen worden ook in kaart gebracht.

Kadastrale percelen op locatie X in Vlaanderen:

- Legende**
- Blauwe kader: grens kadastraal perceel
 - Blauwe letters: eigenaar, erfpachter, opstalhouder of concessiehouder van kadastraal perceel
 - Oranje blokken: gebouw
 - Witte letters in oranje blokken: eigenaar, erfpachter, opstalhouder van gebouw
 - Groene stip: EAN-afnamepunt onder PV-verplichting
 - Groene lijnen: gebouw aangesloten op afnamepunt.
 - : Grens eigen site
 - - - - -: Grens andere eigen site
 - PV op dit gebouw (of fietsenstalling, carport, marginale grond, wateroppervlakt) kan meetellen voor PV-verplichting
 - PV op dit gebouw (of fietsenstalling, carport, marginale grond, wateroppervlakt) kan NIET meetellen voor PV-verplichting

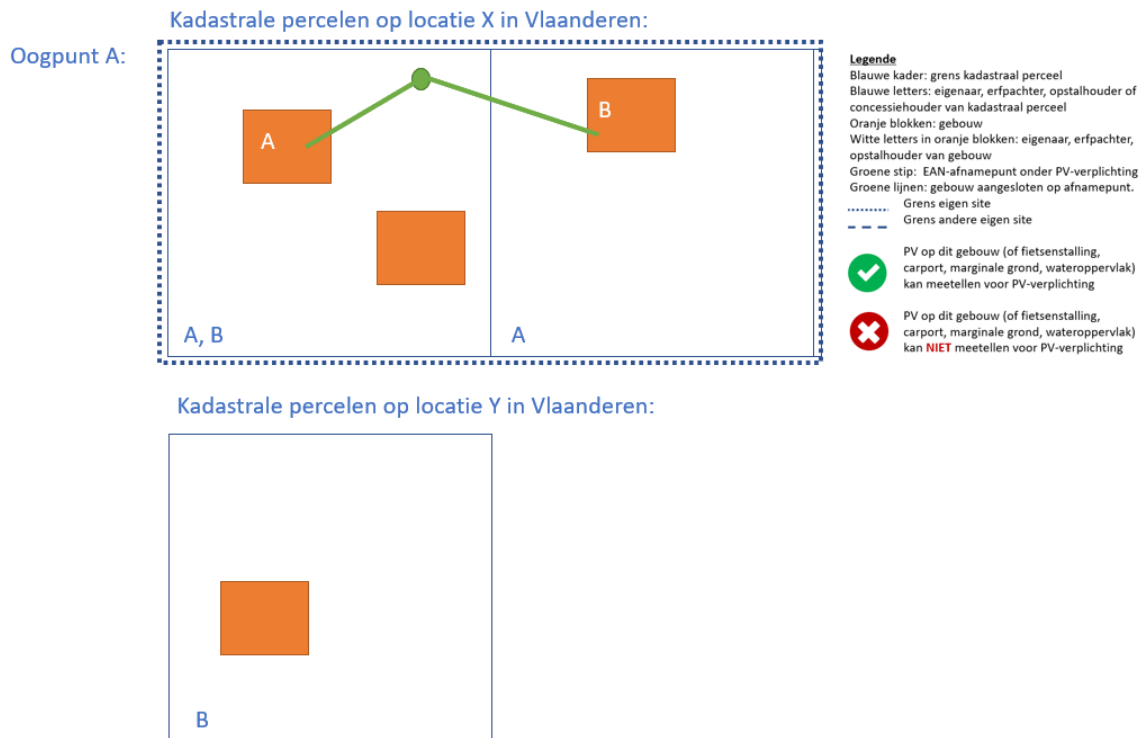
Kadastrale percelen op locatie Y in Vlaanderen:

Figuur 6: Juridische entiteiten A en B vallen onder de PV-verplichting. (niet-aansluitende kadastrale percelen)

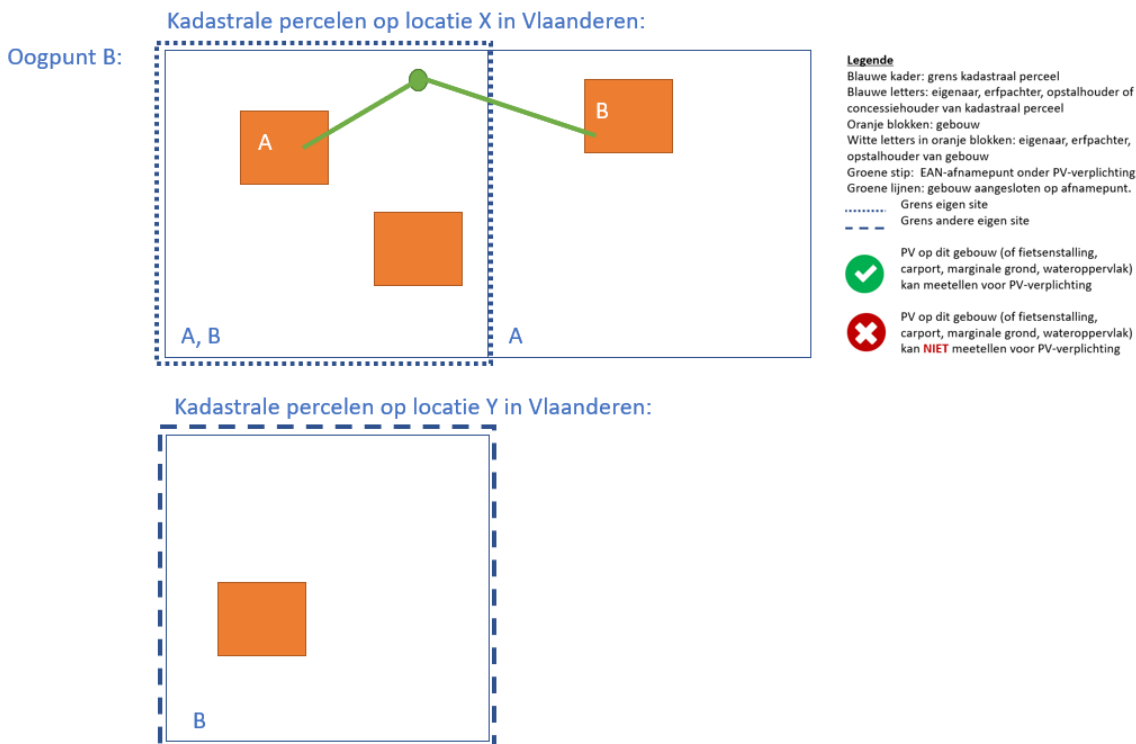
Detecteer vervolgens de grenzen van de eigen sites, door te kijken vanuit het oogpunt van de natuurlijk persoon of rechtspersoon die eigenaar, erfpachter, opstalhouder of concessiehouder is van een kadastraal perceel of meerdere aansluitende kadastrale percelen.

In Figuur 7 vormen voor juridische entiteit A de twee aansluitende percelen op locatie X samen een **eigen site**. Juridische entiteit A heeft in dit voorbeeld geen **andere eigen sites**.

Figuur 7: Aanduiding eigen site voor juridische entiteit A (niet-aansluitende kadastrale percelen)

Figuur 8 toont dat de juridische entiteit B twee kadastrale percelen heeft waarvan het eigenaar, erfpachter, opstalhouder of concessiehouder is. Deze kadastrale percelen liggen op verschillende locaties X en Y in Vlaanderen. Entiteit B bezit een **eigen site** op locatie X en een **andere eigen site** op locatie Y.

Figuur 8: Aanduiding eigen site en andere eigen site voor juridische entiteit B (niet-aansluitende kadastrale percelen)

2.6.2 Welke PV-installaties tellen mee op de eigen site en op andere eigen sites?

////////////////////////////////////

De verplichting tot [indienstname](#) van zonnepanelen ligt in solidum op de eigenaars, erfpachters of opstalhouders van alle [gebouwen aangesloten](#) op een [afnamepunt](#) dat de geldende [afnamedrempel](#) overschrijdt. Deze gebouwen zijn gelegen op één of meerdere kadastrale percelen.

Om te voldoen aan de verplichting mogen de zonnepanelen in dienst genomen worden op de daken van de gebouwen aangesloten op het afnamepunt dat de geldende afnamedrempel overschrijdt. Hieronder wordt toegelicht welke PV-installaties meetellen op de eigen site en andere eigen sites indien ze niet gelegen zijn op de daken van gebouwen die aangesloten zijn op dat afnamepunt.

Situatie 1: Er zijn één of meerdere gebouwen aangesloten op het afnamepunt en deze gebouwen zijn allemaal gelegen op hetzelfde kadastraal perceel.

Als één of meerdere van de eigenaars, erfpachters of opstalhouders van de [gebouwen aangesloten](#) op het [afnamepunt](#) dat onder deze PV-verplichting valt, ook de eigenaar, erfpachter, opstalhouder of concessiehouder is van het kadastraal perceel waarop deze gebouwen staan, dan mag op andere gebouwen op dat kadastraal perceel *die niet zijn aangesloten op dat afnamepunt* ook PV [in dienst](#) genomen worden om te voldoen aan de verplichting.

In plaats van op een [gebouw](#) kan de PV ook [in dienst](#) genomen worden op fietsenstallingen, carports, [marginale gronden](#) of wateroppervlaktes op dat kadastraal perceel. Het maakt daarbij niet uit wie dat gebouw bezit dat niet is aangesloten op het [afnamepunt](#) dat onder de PV-verplichting valt, of evenmin wie die fietsenstallingen, carports, marginale gronden of wateroppervlaktes bezit.

Voorbeeld 10: Op een kadastraal perceel met een gebouw aangesloten op een afnamepunt dat onder de PV-verplichting valt, kan PV in dienst genomen op een gebouw dat niet aangesloten is op dat afnamepunt meetellen voor de PV-verplichting, als de juridische entiteit die aan de verplichting moet voldoen ook de eigenaar, erfpachter, opstalhouder of concessiehouder is van dat perceel.

Om te voldoen aan de PV-verplichting mogen in **Figuur 9** fotovoltaïsche zonnepanelen in dienst worden genomen op het gebouw *dat niet aangesloten is op het afnamepunt dat onder de PV-verplichting valt*. Dit gebouw is immers gelegen op een kadastraal perceel waarvan de juridische entiteit A eigenaar, erfpachter, opstalhouder of concessiehouder is **én** de juridische entiteit A moet voldoen aan de PV-verplichting omdat ze eigenaar, erfpachter of opstalhouder is van de het gebouw dat aangesloten is op het afnamepunt dat onder de PV-verplichting valt.

Figuur 9: Juridische entiteit A is eigenaar, erfpachter, opstalhouder of concessiehouder van het kadastraal perceel en eigenaar, erfpachter of opstalhouder van het gebouw aangesloten op het afnamepunt dat onder de PV-verplichting valt.

Om te voldoen aan de PV-verplichting mogen in **Figuur 10** fotovoltaïsche zonnepanelen in dienst worden genomen op het gebouw *dat niet aangesloten is op het afnamepunt dat onder de PV-verplichting valt*. Dit gebouw is immers gelegen op het kadastrale perceel waarvan de juridische entiteit A (mede) eigenaar,

erfpachter, opstalhouder of concessiehouder is **én** de juridische entiteit A moet voldoen aan de PV-verplichting omdat ze eigenaar, erfpachter of opstalhouder is van het gebouw dat aangesloten is op het afnamepunt dat onder de PV-verplichting valt.

Figuur 10: Juridische entiteiten A en B zijn eigenaars, erfpachters, opstalhouders of concessiehouders van het kadastraal perceel en juridische entiteit A is eigenaar, erfpachter of opstalhouder van het gebouw aangesloten op het afnamepunt dat onder de PV-verplichting valt.

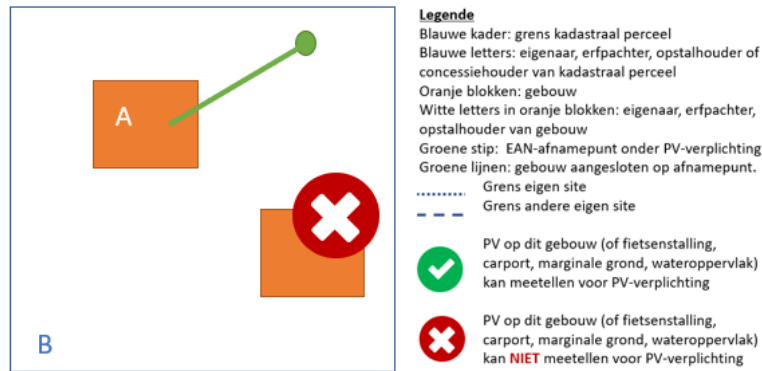
Om te voldoen aan de PV-verplichting mogen in **Figuur 11** fotovoltaïsche zonnepanelen in dienst worden genomen op het gebouw *dat niet aangesloten is op het afnamepunt dat onder de PV-verplichting valt*. Dit gebouw is immers gelegen op het kadastrale perceel waarvan de juridische entiteit A eigenaar, erfpachter, opstalhouder of concessiehouder is **én** juridische entiteit A moet voldoen aan de PV-verplichting omdat ze (mede) eigenaar, erfpachter of opstalhouder is van het gebouw dat aangesloten is op het afnamepunt dat onder de PV-verplichting valt.

Figuur 11: Juridische entiteit A is eigenaar, erfpachter, opstalhouder of concessiehouder van het kadastraal perceel en juridische entiteiten A en B zijn eigenaars, erfpachters of opstalhouders van het gebouw aangesloten op het afnamepunt dat onder de PV-verplichting valt.

Voorbeeld 11: Op een kadastraal perceel met een gebouw aangesloten op een afnamepunt dat onder de PV-verplichting valt kan PV op een gebouw dat niet aangesloten is op dat afnamepunt NIET meetellen voor de PV-verplichting als de eigenaar, erfpachter, opstalhouder of concessiehouder van dat perceel niet de juridische entiteit is die aan de PV-verplichting moet voldoen.

Figuur 12 toont dat fotovoltaïsche zonnepanelen geplaatst op het gebouw *dat niet aangesloten is op het afnamepunt dat onder de PV-verplichting valt* niet in aanmerking komen om te voldoen aan de PV-verplichting. De verplichting om zonnepanelen te plaatsen rust immers op juridische entiteit A als eigenaar, erfpachter of opstalhouder van het gebouw dat aangesloten is op het afnamepunt dat onder de PV-verplichting valt. Entiteit A is echter geen eigenaar, erfpachter, opstalhouder of concessiehouder van het kadastraal perceel waarop het gebouw is gelegen dat **niet** aangesloten is op het afnamepunt dat onder de PV-verplichting valt.

Figuur 12: Juridische entiteit B is eigenaar, erfpachter, opstalhouder of concessiehouder van het kadastraal perceel en juridische entiteiten A is eigenaar, erfpachter of opstalhouder van het gebouw aangesloten op het afnamepunt dat onder de PV-verplichting valt.

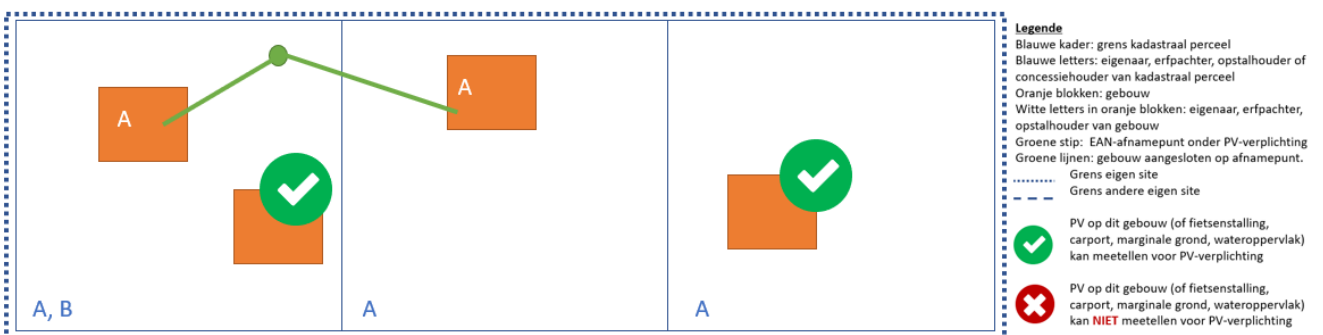
Situatie 2: Er zijn één of meerdere gebouwen aangesloten op het afnamepunt en deze gebouwen zijn gelegen op meerdere kadastrale percelen.

Als een eigenaar, erfpachter of opstalhouder van [gebouwen aangesloten](#) op een [afnamepunt](#) dat onder de PV-verplichting valt, ook de eigenaar, erfpachter, opstalhouder of concessiehouder is van meerdere kadastrale percelen dan mogen op gebouwen *die niet zijn aangesloten op het afnamepunt dat onder de PV-verplichting valt* gelegen op die kadastrale percelen ook zonnepanelen [in dienst](#) genomen worden om te voldoen aan de PV-verplichting. De zonnepanelen kunnen daarnaast ook geplaatst worden op fietsstallingen, carports, [marginale gronden](#) of wateroppervlaktes op die kadastrale percelen.

Als de eigenaar, erfpachter, opstalhouder of concessiehouder van een kadastraal perceel een andere partij is dan de eigenaar, erfpachter of opstalhouder van de [gebouwen aangesloten](#) op een [afnamepunt](#) dat onder de PV-verplichting valt, dan komen zonnepanelen geplaatst op gebouwen op dat kadastraal perceel en die niet aangesloten zijn op het afnamepunt dat onder de PV-verplichting valt, niet in aanmerking om te voldoen aan de PV-verplichting. Dat is net zo min het geval voor fotovoltaïsche zonnepanelen geplaatst op de fietsstallingen, carports, [marginale gronden](#) of wateroppervlaktes op dat kadastraal perceel.

Voorbeeld 12: Zonnepanelen op gebouwen niet aangesloten op het afnamepunt onder de PV-verplichting tellen mee op de eigen site.

In [Figuur 13](#) mogen fotovoltaïsche zonnepanelen in dienst worden genomen om te voldoen aan de PV-verplichting op de beide gebouwen *die niet aangesloten zijn op het afnamepunt dat onder de PV-verplichting valt*. Deze gebouwen zijn immers gelegen op de eigen site van de juridische entiteit A én deze entiteit moet voldoen aan de PV-verplichting als eigenaar, erfpachter of opstalhouder van de gebouwen aangesloten op het afnamepunt dat onder de PV-verplichting valt.

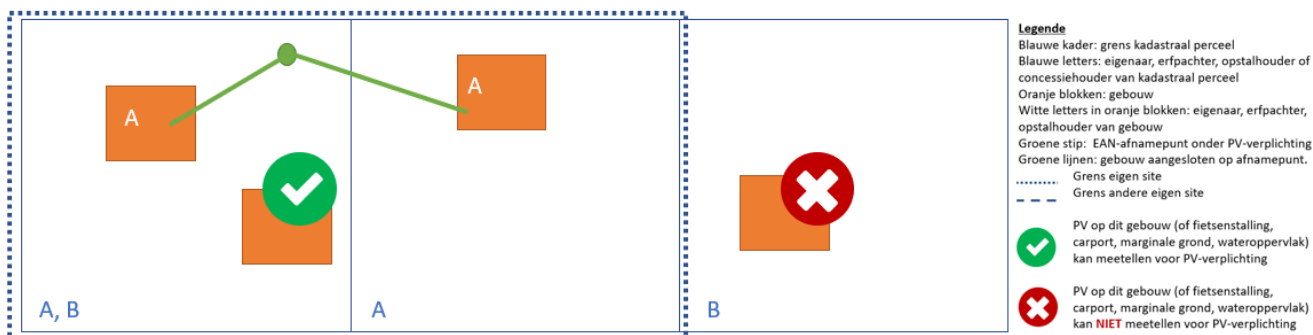

Figuur 13: PV op de gebouwen op de eigen site van juridische entiteit A (die ook aan de PV-verplichting moet voldoen) tellen mee voor de verplichting.

Voorbeeld 13: Zonnepanelen op gebouwen niet aangesloten op het afnamepunt onder de PV-verplichting tellen mee op de eigen site en niet op niet-eigen sites.

In **Figuur 14** mogen fotovoltaïsche zonnepanelen in dienst worden genomen om te voldoen aan de PV-verplichting op het linkse gebouw *dat niet aangesloten is op het afnamepunt onder de PV-verplichting*. Dit gebouw is immers gelegen op de eigen site van de juridische entiteit A én deze entiteit moet voldoen aan de PV-verplichting als eigenaar, erfpachter of opstalhouder van de gebouwen aangesloten op het afnamepunt dat onder de PV-verplichting valt.

Zonnepanelen geplaatst op het rechtse gebouw *dat niet aangesloten is op het afnamepunt onder de PV-verplichting* komen echter niet in aanmerking om te voldoen aan de PV-verplichting. De verplichting om zonnepanelen te plaatsen rust immers op juridische entiteit A als eigenaar, erfpachter of opstalhouder van de gebouwen aangesloten op het afnamepunt dat onder de PV-verplichting valt. De eigen site voor deze entiteit beperkt zich in dit voorbeeld echter tot de twee linkse aansluitende kadastrale percelen.

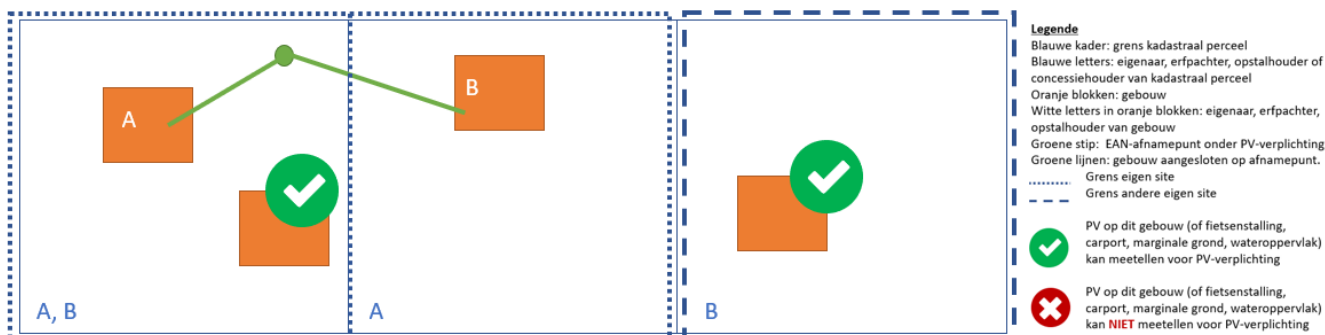

Figuur 14: PV op de gebouwen op de eigen site van juridische entiteit A (die ook aan de PV-verplichting moet voldoen) tellen mee voor de verplichting. Gebouwen op aansluitende sites van andere juridische entiteiten (die niet aan de PV-verplichting voor dit afnamepunt moeten voldoen) tellen niet mee voor de verplichting.

Voorbeeld 14: Zonnepanelen op gebouwen niet aangesloten op het afnamepunt onder de PV-verplichting tellen mee op de eigen site en op andere eigen sites.

In **Figuur 15** mogen fotovoltaïsche zonnepanelen in dienst worden genomen om te voldoen aan de PV-verplichting op de beide gebouwen *die niet aangesloten zijn op het afnamepunt dat onder de PV-verplichting valt*. Juridische entiteiten A en B moeten in solidum voldoen aan de PV-verplichting én:

- het linkse gebouw dat niet aangesloten is op het afnamepunt dat onder de PV-verplichting valt is gelegen op de eigen site van de juridische entiteiten A en B.
- het rechtse gebouw dat niet aangesloten is op het afnamepunt dat onder de PV-verplichting valt is gelegen op de andere eigen site van de juridische entiteit B.

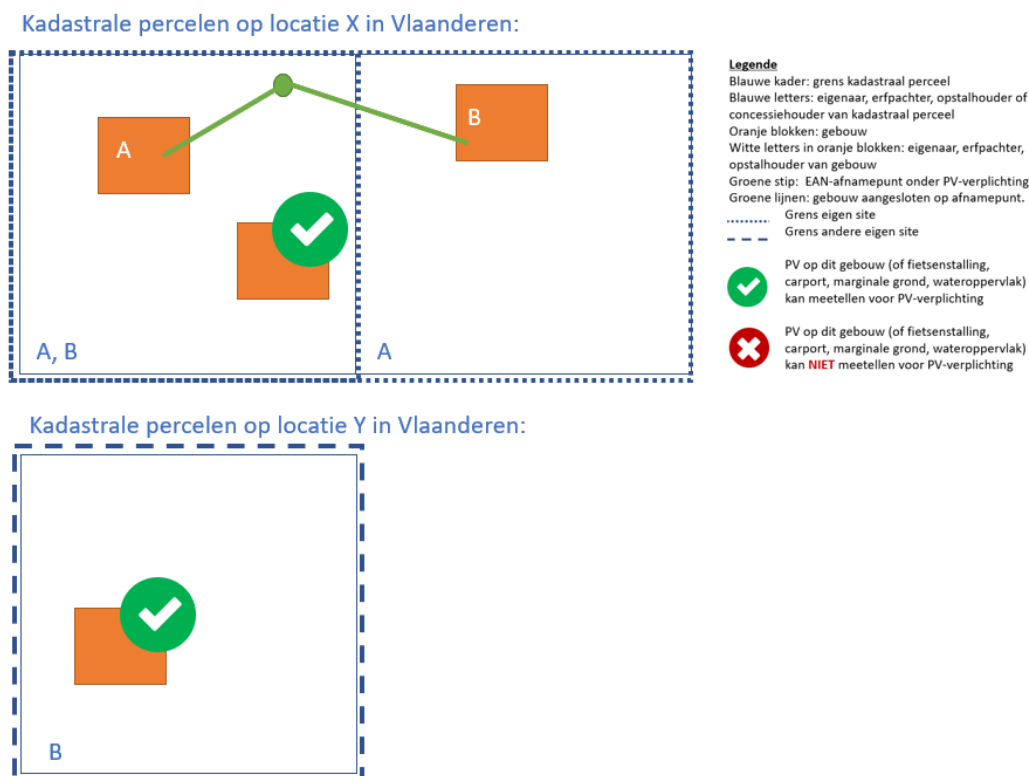

Figuur 15: PV op de gebouwen op de eigen site van juridische entiteiten A en B (die aan de PV-verplichting moet voldoen) of de andere eigen site van juridische entiteit B (die ook aan de PV-verplichting moet voldoen) tellen mee voor de verplichting.

Voorbeeld 15: Zonnepanelen op gebouwen niet aangesloten op het afnamepunt onder de PV-verplichting tellen mee op de eigen site en andere eigen site voor kadastrale percelen op verschillende locaties.

De kadastrale percelen waarvan juridische entiteiten A en B eigenaar, erfpachter, opstalhouder of concessiehouder zijn, zijn gelegen op twee verschillende locaties X en Y in Vlaanderen. In **Figuur 16** mogen fotovoltaïsche zonnepanelen in dienst worden genomen om te voldoen aan de PV-verplichting op de beide gebouwen *die niet aangesloten zijn op het afnamepunt dat onder de PV-verplichting valt*. Juridische entiteiten A en B moeten in solidum voldoen aan de PV-verplichting én:

- het gebouw op locatie X in Vlaanderen dat niet aangesloten is op het afnamepunt dat onder de PV-verplichting valt is gelegen op de eigen site van de juridische entiteiten A en B.
- het gebouw op locatie Y in Vlaanderen dat niet aangesloten is op het afnamepunt dat onder de PV-verplichting valt is gelegen op de andere eigen site van de juridische entiteit B.

Figuur 16: PV op de gebouwen op de eigen site van juridische entiteiten A en B (die aan de PV-verplichting moet voldoen) of niet-aansluitende andere eigen site van juridische entiteit B (die ook aan de PV-verplichting moet voldoen) tellen mee voor de verplichting.

Voorbeeld 16: Zonnepanelen op gebouwen niet aangesloten op het afnamepunt onder de PV-verplichting tellen mee op de eigen site en niet op sites in bezit van juridische entiteiten die niet aan de PV-verplichting moeten voldoen.

In **Figuur 17** mogen fotovoltaïsche zonnepanelen in dienst worden genomen om te voldoen aan de PV-verplichting op het rechtse gebouw *dat niet aangesloten is op het afnamepunt dat onder de PV-verplichting valt*. Dit gebouw is immers gelegen op de eigen site van de juridische entiteit A én deze entiteit moet voldoen aan de PV-verplichting als eigenaar, erfpachter of opstalhouder van de gebouwen aangesloten op het afnamepunt dat onder de verplichting valt.

Fotovoltaïsche zonnepanelen geplaatst op het linkse gebouw *dat niet aangesloten is op het afnamepunt dat onder de PV-verplichting valt* komen niet in aanmerking om te voldoen aan de PV-verplichting. De verplichting om zonnepanelen te plaatsen rust immers op juridische entiteit A als eigenaar, erfpachter of opstalhouder van de gebouwen aangesloten op het afnamepunt dat onder de PV-verplichting valt. De eigen site voor entiteit A beperkt zich in dit voorbeeld echter tot de twee rechtse aansluitende kadastrale percelen.

Een gebouw is een **duurzaam** bouwwerk, vast met het aardoppervlak verbonden, dat geen kunstwerk is.

Het **duurzaam** karakter als element van wat een gebouw een gebouw maakt betekent dat niet-duurzame constructies, zoals partytenten, niet als gebouw worden beschouwd.

Wat wel voor de PV-verplichting als gebouw wordt beschouwd zijn (lijst niet limitatief): bergruimtes, carports, rookruimtes, overdekte fietsenstallingen, containers, serres, boogloodsen, afdaken en luifels tussen fabriekshallen, ondergrondse parkeergelegenheden overdekt met een plein, ... omdat deze duurzame bouwwerken zijn, verbonden met het aardoppervlak, en geen kunstwerk zijn. Ondergrondse verkeerscorridors zoals tunnels zijn op zichzelf geen gebouw. Als boven een ondergrondse verkeerscorridor een gebouw gevestigd is, moet dit gebouw wel voor de PV-verplichting beschouwd worden.

Kunstwerken zijn civieltechnische constructies, **anders dan gebouwen**, opgetrokken uit duurzame materialen en zichtbaar aan het aardoppervlak. Kunstwerken worden dus niet als gebouwen beschouwd.

Onder kunstwerken worden minstens onderstaande constructies verstaan:

- Overbrugging: een civieltechnische constructie opgetrokken uit duurzame materialen die een vaste verbinding vormt tussen twee tracés van spoor, weg of water waarbij een gedeelte van een weg, waterloop of spoorweg boven het maaiveld gelegen is;
- Waterbouwkundige constructie: een civieltechnische constructie, anders dan gebouw, opgetrokken uit duurzame materialen en zichtbaar aan het aardoppervlak: grote installaties ten behoeve van het waterverkeer;
- Cultuurhistorisch monument: een zichtbare constructie, niet zijnde een gebouw, met historische, esthetische of landschappelijke waarde opgetrokken uit duurzame materialen;
- Hoogspanningsmast: een kunstwerk bedoeld voor het transport van stroom onder hoge spanning. Een mast onderscheidt zich van een paal door zijn meervoudige duurzame verankering met de grond (bvb. drievoetige mast, ...);
- Openbare TV-mast: een kunstwerk bedoeld voor de distributie van TV-signalen. Een mast onderscheidt zich van een paal door zijn meervoudige duurzame verankering met de grond (bvb. drievoetige mast, ...);
- Pijler: een civieltechnische constructie, anders dan gebouw, opgetrokken uit duurzame materialen en zichtbaar aan het aardoppervlak bedoeld voor het ondersteunen van civieltechnische constructies zoals gebouwen of bruggen;
- Rooster: een civieltechnische constructie, anders dan gebouw, opgetrokken uit duurzame materialen, en zichtbaar aan het aardoppervlak bedoeld voor de ventilatie van ondergrondse ruimtes;
- Schoorsteen: een zichtbare constructie opgetrokken uit duurzame materialen bedoeld als rookkanaal in functie van een nabijgelegen stookplaats;
- Koeltoren: een zichtbaar gedeelte van een constructie opgetrokken uit duurzame materialen voorzien als rookkanaal in functie van nabijgelegen installaties voor het koelen van proceswater;
- Silo, opslagtank: een grote zichtbare installatie opgetrokken uit duurzame materialen voor opslag en verwerking van bulkmaterialen;
- Cabine: een civieltechnische constructie, anders dan gebouw, opgetrokken uit duurzame materialen en zichtbaar aan het aardoppervlak bedoeld voor de vestiging en bescherming van installaties en transformatieposten, noodzakelijk voor het beheer van elektriciteits- en gasnetten;
- Watertoren: een civieltechnische constructie, anders dan gebouw, opgetrokken uit duurzame materialen en zichtbaar aan het aardoppervlak, bedoeld voor de opslag en distributie van leidingwater;
- Tunnelmond: een zichtbare constructie uit duurzame materialen bedoeld voor de uitbating van de tunnel (veiligheid, verlichting, verluchting), geïntegreerd in de fundamentelementen van de tunnel en grenzend aan de wegbaan;
- Chemische installatie: een zichtbare constructie opgetrokken uit duurzame materialen met een zeer heterogeen karakter dat o.a. de volgende elementen bevat: silo's, pijpleidingen, schoorsteen, pijlers, rooster, ...;
- Golfbreker (strandhoofd en lage havendam): een zichtbare constructie uit duurzame materialen bedoeld voor de inrichting en beheer van de kust;

- B. de aansluiting van een bestaande gebouwen op het afnamepunt (in geval datum aansluiting extra bestaand gebouw op afnamepunt op of na 24/06/2023).
- C. de uitbreiding van een bestaande gebouwen dat reeds op het afnamepunt was aangesloten (in geval datum aansluiting uitbreiding op afnamepunt vanaf 07/09/2023).

Voor de toepassing van deze verplichting wordt als datum van aansluiting van de extra gebouwen (of bij een uitbreiding het extra bouwvolume) op het afnamepunt de datum bedoeld van de AREI-keuring.

Belangrijk: Als de datum van aansluiting van een nieuw gebouw, een extra bestaand gebouw, of de uitbreiding van een bestaand gebouw vóór de hierboven vermelde datums ligt dan moet het piekvermogen overeenkomstig met de extra horizontale dakoppervlakte van het nieuwe gebouw, een extra bestaand gebouw, de uitbreiding van een bestaand gebouw **samen** in dienst genomen worden **tegen de deadline voor het piekvermogen van de oorspronkelijke horizontale dakoppervlakte.**

Voorbeeld 18: Horizontale dakoppervlakte wijzigt door uitbreiding van een bestaand gebouw op het afnamepunt.

- ✓ Een afnamepunt heeft een elektriciteitsafname van meer dan 1 GWh in 2021. Ook in de drie voorgaande kalenderjaren bedroeg de elektriciteitsafname meer dan 1 GWh.
- ✓ De horizontale dakoppervlakte van de drie gebouwen aangesloten op het afnamepunt bedraagt samen 100.000 m².
- ✓ Eén van de drie gebouwen aangesloten op datzelfde afnamepunt wordt uitgebreid. De horizontale dakoppervlakte van deze uitbreiding is 10.000m². De datum van de uitbreiding van het gebouw aangesloten op het afnamepunt is nu cruciaal. Hiervoor moet gekeken worden naar de datum van de AREI-keuring voor de uitbreiding op het afnamepunt.

1. Indien de AREI-keuring voor de uitbreiding op het afnamepunt plaatsvond voor 07/09/2023 dan moet:
 - a. uiterlijk op **30 juni 2025** minstens $(12,5 \text{ Wp/m}^2 * 110.000 \text{ m}^2 =)$ **1.375 kWp** zonnepanelen in dienst zijn.
 - b. Dit piekvermogen moet verhogen omwille van het verstrengingspad 2030 naar in totaal minstens $(18,75 \text{ Wp/m}^2 * 110.000 \text{ m}^2) =$ 2.062,5 kWp fotovoltäische zonnepanelen vanaf 1 januari 2030.
 - c. Dit piekvermogen moet toenemen omwille van het verstrengingspad 2035 naar in totaal minstens $(25 \text{ Wp/m}^2 * 110.000 \text{ m}^2) =$ 2.750 kWp fotovoltäische zonnepanelen vanaf 1 januari 2035.
2. Indien de AREI-keuring voor de uitbreiding op het afnamepunt plaatsvond op 1 oktober 2023 (m.a.w. vanaf 07/09/2023) dan moet:
 - a. uiterlijk **30 juni 2025** minstens $(12,5 \text{ Wp/m}^2 * 100.000 \text{ m}^2 =)$ **1.250 kWp** zonnepanelen in dienst zijn.
 - b. Dit piekvermogen moet verhogen omwille van uitbreiding van het bouwvolume van één van de gebouwen naar in totaal minstens $(12,5 \text{ Wp/m}^2 * 110.000 \text{ m}^2) =$ **1.375 kWp** fotovoltäische zonnepanelen uiterlijk op **1 januari 2027**.
 - c. Dit piekvermogen moet verhogen omwille van het verstrengingspad 2030 naar in totaal minstens $(18,75 \text{ Wp/m}^2 * 110.000 \text{ m}^2) =$ 2.062,5 kWp fotovoltäische zonnepanelen vanaf 1 januari 2030.
 - d. Dit piekvermogen moet verhogen omwille van het verstrengingspad 2035 naar in totaal minstens $(25 \text{ Wp/m}^2 * 110.000 \text{ m}^2) =$ 2.750 kWp fotovoltäische zonnepanelen vanaf 1 januari 2035.

//

Als een [gebouw aangesloten](#) op een [afnamepunt](#) dat onder de PV-verplichting **wordt gesloopt en niet meer heropgebouwd** wordt, dan kan voor de [horizontale dakoppervlakte](#) van dat gebouw een uitzondering gekregen worden. [De sloop zonder heropbouw moet gemeld worden bij het VEKA](#).

2.10 Wat zijn marginale gronden?

Marginale gronden zijn bermen of gesloten stortgebieden niet bestemd als natuurgebied of landbouwgebied, onverminderd andere verplichtingen ter zake. Uw geplande PV-installatie kan slechts betrekking hebben op één van deze twee categorieën.

Een 'berm' is te begrijpen als "een strook grond langs wegen". Een strook wordt gezien als een lang, smal stuk van een oppervlakte, met een maximum breedte van 10 meter. Wegen of een weg betekent "een voor verkeer geschikt gemaakte strook grond". Het begrip 'langs', ten slotte, betekent aanpalend aan de weg en heeft een maximale breedte.

2.11 Wat als de draagkracht van het dak onvoldoende is?

De PV-verplichting houdt geen plicht in tot het renoveren van het dak als de draagkracht onvoldoende is voor een PV-installatie. Er is de mogelijkheid om lichtere draagstructuren te gebruiken, te opteren voor dunne-film zonnepanelen of te kiezen voor één van de [alternatieve pistes](#) uit de regelgeving. Indien het dak toch wordt vervangen is er de mogelijkheid om [uitstel aan te vragen](#).

2.12 Komen bestaande installaties in aanmerking?

Met bestaande installaties bedoelen we installaties die [in dienst](#) werden genomen op of voor 1 januari 2023. Voor de [basisverplichting](#) en het [verstrengingspad](#) van deze PV-verplichting komen bestaande installaties **op basis van zonne-energie** in aanmerking voor zolang deze installaties:

- nog in dienst zijn;
- geplaatst zijn op de daken van de [gebouwen aangesloten](#) op het [afnamepunt](#) dat onder de PV-verplichting valt of op daken van andere gebouwen, carports, fietsstallingen, op [marginale grond](#) of drijvend op wateroppervlakten op de [eigen site](#).

Andere bestaande installaties dan degene die hierboven werden vermeld, die in dienst werden genomen op of voor 1 januari 2023 komen dus NIET in aanmerking om te voldoen aan de PV-verplichting.

Zonnepanelen die in dienst worden genomen op [andere eigen sites](#) komen enkel in aanmerking als ze in dienst genomen zijn na 1 januari 2023.

Indien gebruik wordt gemaakt van de [alternatieve manieren](#) om aan de PV-verplichting te voldoen moet de indienstname van de installatie ook steeds na 1 januari 2023 liggen.

Voorbeeld 21: Komen bestaande PV-installaties in aanmerking?

- ✓ Een afnamepunt heeft een elektriciteitsafname van meer dan 1 GWh in 2021. Ook in de drie voorgaande kalenderjaren bedroeg de elektriciteitsafname meer dan 1 GWh.
- ✓ De horizontale dakoppervlakte van de gebouwen aangesloten op dat afnamepunt bedraagt 1.000 m².
- ✓ Uiterlijk 30 juni 2025 moet dan 12,5 kWp zonnepanelen in dienst genomen worden, tegen 1 januari 2030 verhoogt dit tot 18,75 kWp en op 1 januari 2035 bedraagt de doelstelling 25 kWp.
- ✓ Op de daken van deze gebouwen ligt 15 kWp PV die al in 2020 in dienst werd genomen.

Voorbeeld 22: Gebouw aangesloten op/beleverd via een afnamepunt

- ✓ Afnamepunt A valt onder de PV-verplichting.
- ✓ Gebouw A is aangesloten op afnamepunt A, dit houdt in dat de installaties van gebouw A elektriciteit afnemen van het net via afnamepunt A. Er zijn geen andere gebouwen aangesloten op afnamepunt A.
- ✓ Het dak van gebouw A is niet geschikt om PV op te plaatsen.
- ✓ Gebouw A heeft enkel een eigenaar, maar geen erfpachter of opstalhouder. De eigenaar van gebouw A is de juridische entiteit A.
- ✓ Afnamepunt B valt niet onder de PV-verplichting.
- ✓ De installaties van gebouw B nemen elektriciteit af van het net via afnamepunt B.
- ✓ Het dak van gebouw B is wel geschikt om PV op te plaatsen.
- ✓ De verplichtinghouder (juridische entiteit A, dit is de eigenaar van gebouw A) wenst aan de verplichting te voldoen door PV-panelen in dienst te nemen op een nabijgelegen gebouw B en wil deze PV-panelen via een directe lijn inkoppelen op gebouw A.

1. **De verplichtinghouder vraagt zich af of deze installatie nu geplaatst is op de daken van de gebouwen aangesloten op het afnamepunt dat onder de verplichting valt?** Dit is niet het geval. In dit voorbeeld worden de PV-panelen in dienst genomen op het dak van gebouw B, dit gebouw is niet aangesloten op het afnamepunt A dat onder de verplichting valt maar wel op het afnamepunt B, dit omdat de installaties van het gebouw B een afname van elektriciteit van het net veroorzaken op afnamepunt B. Een PV-installatie geplaatst op gebouw B en via een directe lijn verbonden met afnamepunt A verandert daar niets aan. Zoals eerder aangehaald is een PV-installatie geen afnemer van elektriciteit van het net via afnamepunt A dat onder de verplichting valt.
2. **De verplichtinghouder vraagt zich af hoe dan wel aan de verplichting voldaan kan worden?**

Als de eigenaar, erfpachter, opstalhouder of concessiehouder van de site waar gebouw B op gelegen is dezelfde juridische entiteit is als de verplichtinghouder (in dit geval juridische entiteit A, die de eigenaar is van gebouw A op het afnamepunt A dat onder de verplichting valt), dan is gebouw B een gebouw op de eigen site of andere eigen site.

→ Is dit het geval? Dan komt de PV-installatie in aanmerking om te voldoen aan de verplichting.

→ Is dit niet het geval? Dan moet voor een alternatieve manier gekozen worden om aan de PV-verplichting te voldoen. Een optie zou kunnen zijn dat de verplichtinghouder (juridische entiteit A) participeert in het PV-project op gebouw B.

3 UITSTEL EN UITZONDERINGEN OP DE VERPLICHTING

Op deze PV-verplichting kan een uitstel of een uitzondering aangevraagd of gemeld worden. Uitstel gaat om een uitstel op de termijn waarbinnen je aan de PV-verplichting moet voldoen. Een uitzondering gaat om het niet moeten voldoen aan de PV-verplichting. Dergelijk uitstel of een uitzondering is verbonden aan voorwaarden en aan het volgen van een geijkte procedure om hier gebruik van te kunnen maken.

Het niet voldoen aan de voorwaarden, hieronder vermeld, leidt tot het verval van het uitstel of de uitzondering. Dit wil zeggen dat u terugvalt op de oorspronkelijke verplichtingen en termijnen. Maak daarom een goede risico-inschatting: is het mogelijk om binnen de gestelde termijnen de nodige stavingsstukken aan het VEKA te bezorgen? Wat is de kans dat er in beroep gegaan wordt tegen de omgevingsvergunning en dat deze met vertraging afgeleverd wordt? Is het

Voorbeeld 23: Uitstel bij dakvervangng (1 gebouw)

- ✓ VEKA ontvangt op 12/1/2028 van de eigenaar van een gebouw aangesloten op een afnamepunt dat onder de bepalingen van de PV-verplichting valt, een aanvraag voor uitstel omwille van een dakvervangng.
- ✓ Het gaat om het enige gebouw op deze aansluiting.

1. Op basis van de aanvraag kan het VEKA vaststellen dat de dakvervangng nog niet gestart is.
2. De datum van betekening van de positieve beslissing van VEKA is 12/3/2028.
3. Het uitstel geldt vijf jaar, dus tot 12/3/2033.
4. De eigenaar moet uiterlijk op 12/3/2030 een getekende offerte voor dakvervangng aan het VEKA digitaal voorleggen, zo niet vervalt het uitstel.
5. Op 13/3/2033 moet de sloop van het gebouw gerealiseerd zijn, zoniet vervalt het uitstel
6. De eigenaar moet vanaf 13/3/2033 voldoen aan alle bepalingen uit deze regelgeving rond de PV-verplichting.

Voorbeeld 24: Uitstel bij dakvervangng (meerdere gebouwen op afnamepunt).

- ✓ Op een afnamepunt schommelt de elektriciteitsafname in 2021 (net zoals in de voorgaande jaren) rond 2 GWh.
- ✓ Op dit afnamepunt zijn drie gebouwen aangesloten. Gebouw 1, 2 en 3 hebben een horizontale dakoppervlakte van respectievelijk 1000 m², 4000 m² en 5000 m² of in totaal 10.000 m².
- ✓ Als er geen uitstel aangevraagd zou worden zou de onderneming of publieke organisatie uiterlijk op 30 juni 2025 minstens 125 kWp PV in dienst moeten nemen en daarna moeten uitbreiden tot minstens 187,5 kWp uiterlijk op 1 januari 2030 en tot minstens 250 kWp uiterlijk op 1 januari 2035.
- ✓ VEKA ontvangt op 18/1/2023 van de opstalhouder van gebouw 1 een aanvraag voor uitstel omwille van een dakvervangng. Na de werken zal het horizontale dakoppervlakte van gebouw 1 opnieuw 1000 m² bedragen.

1. Op basis van de aanvraag kan het VEKA vaststellen dat de dakvervangng van gebouw 1 nog niet gestart is.
2. De datum van betekening van de positieve beslissing van VEKA is 12/2/2023.
3. Het uitstel geldt vijf jaar, dus tot 12/2/2028.
4. De eigenaar moet uiterlijk op 12/2/2025 een getekende offerte voor dakvervangng aan het VEKA digitaal voorleggen zo niet vervalt het uitstel en moet hij minstens 125 kWp PV in dienst nemen uiterlijk op 30/06/2025 en daarna uitbreiden tot minstens 187,5 kWp uiterlijk op 1 januari 2030 en tot minstens 250 kWp uiterlijk op 1 januari 2035.
5. De opstalhouder legt tijdig de getekende offerte voor dakvervangng digitaal aan het VEKA voor.
6. Voor gebouw 2 en 3 moet minstens 112,5 kWp aan fofovoltaïsche zonnepanelen in dienst genomen worden uiterlijk op 30/6/2025.
7. Op 13/2/2028 moet het dak vervangen zijn, zoniet vervalt het uitstel.
8. Vanaf 13/2/2028 moet in totaal minstens 125 kWp PV in dienst zijn en daarna minstens 187,5 kWp uiterlijk op 1 januari 2030 en minstens 250 kWp uiterlijk op 1 januari 2035.

3.2 Uitstel bij sloop met heropbouw

In het geval van [sloop met heropbouw](#) zijn 2 aspecten belangrijk:

- enerzijds kan (indien dit correct wordt aangevraagd en gestaafd) uitstel verleend worden dat specifiek geldt voor de tijd die nodig is voor het uitvoeren van de sloopwerken (zie hoofdstuk 3.2);
- anderzijds wordt specifiek voor de heropbouw van het nieuwe gebouw de hierboven vermelde timing gerespecteerd (zie hoofdstuk 2.9).

Voorbeeld 25 verduidelijkt hoe de regels rond uitstel bij sloop en de nieuwe aansluiting van de heropbouw op het afnamepunt toegepast worden.

Wanneer een [gebouw](#) dat onder de toepassingen van deze regelgeving valt gesloopt en vervolgens heropgebouwd zal worden, dan kan u uitstel aanvragen voor de uitvoering van de sloopwerken. Gedurende dat uitstel moet de [horizontale dakoppervlakte](#) van het gebouw dat wordt gesloopt niet meegeteld worden in deze PV-verplichting.

Dit uitstel volgt een bepaalde procedure en kent bepaalde voorwaarden.

1 Aanvraag

Het uitstel moet aangevraagd worden door de eigenaar, opstalhouder of erfpachter van het betreffende [gebouw aangesloten](#) op het [afnamepunt](#) dat onder de PV-verplichting valt en dat gesloopt en vervolgens heropgebouwd zal worden.

In de aanvraag tot uitstel toont de aanvrager aan dat het [gebouw in de toekomst](#) zal worden gesloopt en heropgebouwd. Hij geeft de oorspronkelijke en nieuwe [horizontale dakoppervlakte](#) aan. De aanvraag tot uitstel wordt ingediend op elektronische wijze bij het VEKA. Gebruik hiervoor dit [webformulier](#). Het is niet toegelaten de aanvraag tot uitstel bij sloop met heropbouw op een andere manier aan het VEKA te bezorgen.

Het uitstel wordt enkel verleend voor de [horizontale dakoppervlakte](#) van het [gebouw](#) dat wordt gesloopt.

2 Beslissing VEKA

Binnen de zestig dagen na het ontvangen van de aanvraag betekent het VEKA aan de eigenaar, erfpachter of opstalhouder van het gebouw de beslissing over de vraag tot uitstel. **Bij een positieve beslissing loopt het uitstel vanaf de datum van de betekening van deze beslissing en bedraagt het uitstel vijf jaar.**

De **betekeningsdatum** staat voor de datum dat de eigenaar, opstalhouder of erfpachter die het uitstel aanvraag de beslissing van VEKA heeft ontvangen.

3 Start van de werken

Pas nadat de beslissing over de aanvraag tot uitstel is betekend mag de sloop van het betreffende gebouw starten. Als hiermee gestart is voordat het uitstel werd betekend vervalt het recht op dit uitstel.

4 Tijdig bezorgen staving

Indien een omgevingsvergunning voor sloop vereist is legt de eigenaar, erfpachter of opstalhouder van het [gebouw](#) uiterlijk **drie jaar na de betekening van de beslissing van het VEKA** tot het verlenen van uitstel een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen met betrekking tot sloop voor aan het VEKA. Gebruik hiervoor dit [webformulier](#). Het is niet toegelaten om de omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen met betrekking tot sloop op een andere manier aan het VEKA te bezorgen.

Als de omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen met betrekking tot sloop niet tijdig aan het VEKA wordt bezorgd, vervalt het verleende uitstel.

Een beroep bij een administratief rechtscollege betreffende de omgevingsvergunning voor sloop kan een project vertragen.

Wanneer dergelijk beroep voorkomt bij een sloop met heropbouw worden de volgende termijnen voor de duurtijd van dat beroep geschorst:

- De termijn van het uitstel (normaal gezien 5 jaar vanaf de betekening van de positieve beslissing van VEKA);
- De termijn voor het bezorgen van de omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen met betrekking tot sloop (normaal gezien 3 jaar vanaf de betekening van de positieve beslissing van VEKA).
- De termijn voor het slopen van het gebouw (normaal gezien 5 jaar vanaf de betekening van de positieve beslissing van VEKA).

5 Einde van de werken

Het uitstel vervalt ook als **binnen vijf jaar** na het ingaan het uitstel dat aan de aanvrager is toegekend, gebouw niet is gesloopt.

Belangrijk: vraag tijdig uitstel aan!

Voor gebouwen aangesloten op een afnamepunt waarvoor vanaf 30 juni 2025 verplicht PV in dienst moet zijn en dat na die datum gesloopt wordt moet uitstel aangevraagd worden ten laatste 60 dagen voor 30 juni 2025. De datum van de betekening van de positieve beslissing door VEKA over het uitstel moet immers op of voor 30 juni 2025 liggen, zodat er geen PV voor die gebouwen voorzien moet worden voor de periode vanaf 30 juni 2025 tot aan de sloop van het gebouw.

Voorbeeld 25: Combinatie sloop van een gebouw (al dan niet uitstel) en heropbouw (= horizontale dakoppervlakte wijzigt door aansluiting/ingebruikname van een nieuw gebouw op het afnamepunt).

- ✓ Een afnamepunt heeft een elektriciteitsafname van meer dan 1 GWh in 2021. Ook in de drie voorgaande kalenderjaren bedroeg de elektriciteitsafname meer dan 1 GWh.
- ✓ Op dit afnamepunt zijn drie gebouwen aangesloten. Gebouw 1, 2 en 3 hebben een horizontale dakoppervlakte van respectievelijk 1000 m², 4000 m² en 5000 m² of in totaal 10.000 m².
- ✓ Gebouw 1 wordt gesloopt eind juli 2025, dus na de eerste datum (30 juni 2025) waartegen PV in dienst moet zijn. Vervolgens wordt er in plaats van gebouw 1 een nieuw en groter gebouw gebouwd met een dakoppervlakte van 2000 m², dat wordt aangesloten op hetzelfde afnamepunt.

1. Werkwijze geen uitstel:

Stel dat er geen uitstel wordt aangevraagd voor de sloop dan moet de onderneming of publieke organisatie uiterlijk op 30 juni 2025 minstens 125 kWp (=10.000 m² *12,5 Wp/m²) PV in dienst nemen. Deze hoeveelheid PV blijft noodzakelijk tot op het moment dat het gebouw gesloopt is, vanaf dan is in principe 112,5 kWp (=9000 m²*12,5 Wp/m²) PV voldoende. De volgende verplichtingen zijn afhankelijk van de datum waarop het nieuwe gebouw (herbouw) aangesloten wordt op het afnamepunt, m.a.w. wanneer de AREI-keuring van de elektrische installatie plaatsvindt.

a. Totale PV in dienst bij AREI-keuring heropbouw in 2025:

- Vanaf 30 juni 2025: 125 kWp (=10.000 m² *12,5 Wp/m²)
- Vanaf sloop gebouw 1: 112,5 kWp (=9000 m²*12,5 Wp/m²) PV
- Vanaf **1 januari 2029**: 137,5 kWp (=11.000 m² *12,5 Wp/m²)
- Vanaf 1 januari 2030: 206,25 kWp (=11.000 m² *18,75 Wp/m²)
- Vanaf 1 januari 2035: 275 kWp (=11.000 m² *25 Wp/m²).

b. Totale PV in dienst bij AREI-keuring heropbouw in 2028:

- Vanaf 30 juni 2025: 125 kWp (=10.000 m² *12,5 Wp/m²)
- Vanaf sloop gebouw 1: 112,5 kWp (=9000 m²*12,5 Wp/m²) PV

- Vanaf 1 januari 2030: 168,75kWp (=9000 m² *18,75 Wp/m²)
- Vanaf **1 januari 2032**: 206,25 kWp (=11.000 m² *18,75 Wp/m²)
- Vanaf 1 januari 2035: 275 kWp (=11.000 m² *25 Wp/m²).

2. Werkwijze uitstel:

Stel dat de onderneming of publieke organisatie nog geen PV wenst in dienst te nemen ten behoeve van de 1000 m² dakoppervlakte van gebouw 1 op 30 juni 2025, dan moet er uitstel wordt aangevraagd voor de sloop van gebouw 1. Deze vraag voor uitstel moet het VEKA ontvangen ten laatste 60 dagen voor 30 juni 2025.

- Bijvoorbeeld, het VEKA ontvangt op 25 april 2025 een aanvraag voor uitstel omwille van sloop met heropbouw. De procedure voor uitstel verloopt dan als volgt:
 - Het VEKA kan op basis van de aanvraag vaststellen dat de sloop nog niet gestart is.
 - De datum van de betekening van de positieve beslissing van VEKA is 2 juni 2025.
 - Het uitstel specifiek voor het slopen geldt vijf jaar, dus tot 2 juni 2030.
 - De eigenaar moet uiterlijk op 2 juni 2028 een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen met betrekking tot sloop aan het VEKA digitaal voorleggen, voor deze vergunning vereist is. Indien de eigenaar dit document niet kan voorleggen vervalt het uitstel.
 - Op 2 juni 2030 ten laatste moet gebouw 1 gesloopt zijn, zoniet vervalt het uitstel.

De verplichtingen zijn afhankelijk van de datum waarop het nieuwe gebouw (herbouw) aangesloten wordt op het afnamepunt, m.a.w. wanneer de AREI-keuring van de elektrische installatie plaatsvindt.

- Totale PV in dienst bij AREI-keuring heropbouw in **2026**:
 - Vanaf 30 juni 2025: 112,5 kWp (=9000 m² *12,5 Wp/m²)
 - Vanaf **1 januari 2030**: 206,25 kWp (=11.000 m² *18,75 Wp/m²)
Merk op: het uitstel tot 2/6/2030 geldt enkel voor de sloopwerken en niet voor de heropbouw. De timing van de heropbouw volgt de regels voor het aansluiten van een nieuw gebouw op het afnamepunt uit hoofdstuk 2.9.
 - Vanaf 1 januari 2035: 275 kWp (=11.000 m² *25 Wp/m²).
- Totale PV in dienst bij AREI-keuring heropbouw in **2027**:
 - Vanaf 30 juni 2025: 112,5 kWp (=9000 m² *12,5 Wp/m²)
 - Vanaf 1 januari 2030: 168,75 kWp (=9.000 m² *18,75 Wp/m²)
 - Vanaf **1 januari 2031**: 206,25 kWp (=11.000 m² *18,75 Wp/m²)
 - Vanaf 1 januari 2035: 275 kWp (=11.000 m² *25 Wp/m²).
- Totale PV in dienst bij AREI-keuring heropbouw in **2032**:
 - Vanaf 30 juni 2025: 112,5 kWp (=9000 m² *12,5 Wp/m²)
 - Vanaf 1 januari 2030: 168,75 kWp (=9.000 m² *18,75 Wp/m²)
 - Vanaf 1 januari 2035: 225 kWp (=9.000 m² *25 Wp/m²)
 - Vanaf **1 januari 2036**: 275 kWp (=11.000 m² *25 Wp/m²).

3.3 Uitzondering voor sloop zonder heropbouw

Wanneer een (deel van) het [gebouw](#) dat onder de toepassingen van deze regelgeving valt gesloopt wordt en nadien niet meer opnieuw heropgebouwd wordt, dan is voor de [horizontale dakoppervlakte](#) dat niet wordt

////////////////////////////////////

De uiterlijke tijdstippen voor de [indienstname](#) van de installatie en de hoeveelheid te plaatsen piekvermogen uit de [basisverplichting](#) en het bijhorende [verstrengingspad](#) blijven gelden. Per stap van het verstrengingspad kan gekozen worden hoe aan de verplichting voldaan wordt (zie [combinatiemogelijkheden](#)), dit kan door:

- verder gebruik te maken van deze alternatieve piste, met name een equivalente productie uit wind of WKK op biomassa en biogas dat geen biomethaan betreft;
- of gebruik te maken van een andere manier (plaatsen PV of ander equivalent alternatief) om aan de verplichting te voldoen.

De nieuwe windturbines, de repowering van een bestaande windturbine of de warmte-krachtinstallatie hebben bijgevolg minstens een nominaal vermogen dat een equivalente hoeveelheid elektriciteit opwekt als de minimale hoeveelheid te plaatsen piekvermogen aan fotovoltaïsche zonnepanelen (zie [verstrengingspad](#)).

Het minimaal te plaatsen piekvermogen in fotovoltaïsche zonnepanelen (zie [verstrengingspad](#)) moet omgerekend worden naar het minimaal te plaatsen nominaal vermogen in windenergie of WKK-installatie op biomassa en biogas als het geen biomethaan betreft. Om dit minimaal nominaal vermogen van windturbine of de WKK te bepalen wordt uitgegaan van 900 vollasturen en het piekvermogen voor PV, 2610 vollasturen voor windenergie en 8150 vollasturen voor de WKK. Voor de **WKK** wordt het **nominaal elektrisch vermogen** beschouwd.

Bij **repowering** van een bestaande windturbine telt enkel het **extra nominaal vermogen** mee dat bijkomend beschikbaar is na de vervanging van het oorspronkelijke nominaal vermogen van de windturbine.

Het nominaal vermogen van de installatie kan maar één keer meegeteld worden om te voldoen aan de PV-verplichting.

Via het [rekenblad](#) kan u simuleren hoeveel vermogen aan windenergie of WKK op biomassa of biogas dat geen biomethaan betreft, u in dienst moet nemen en tegen welke datum.

Om te voldoen aan de verplichting kan een eigenaar, erfpachter of opstalhouder van de [gebouwen vanaf 2030 ook warmtepompen als alternatief](#) plaatsen achter hetzelfde [afnamepunt](#) (al dan niet via een directe lijn). De minister kan de berekeningswijze bepalen om tot die equivalentie te komen. Dit deel van de handleiding wordt verder aangevuld als de minister die berekeningswijze heeft vastgelegd.

4.2 Participatie in hernieuwbare energieprojecten

Om te voldoen aan de verplichting kan de eigenaar, erfpachter of opstalhouder van de [gebouwen](#) verbonden met een [afnamepunt](#) dat onder de verplichting valt, zelf of via een met hem verbonden vennootschap (als vermeld in artikel 1:20 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen), participeren in een project voor het plaatsen van:

- nieuwe fotovoltaïsche zonnepanelen op gebouwen, [marginale gronden](#), carports of fietsenstallingen;
- nieuwe fotovoltaïsche drijvende zonnepanelen;
- nieuwe windturbines of repowering van bestaande windturbines waarbij in geval van een repowering van een windturbine participatie enkel mag in het extra nominaal vermogen na de repowering ten opzichte van het eerder nominaal vermogen van de windturbine;
- nieuwe WKK's op verbranding van biomassa of biogas als het geen biomethaan betreft.

Hieronder volgt een overzicht van de [basistenmerken van een participatieproject](#) en de bijhorende [participatieovereenkomst](#). Voor het verstrengingspad is er een verschil tussen [participeren in fotovoltaïsche zonnepanelen](#) en [participeren in windturbines of WKK's](#).

4.2.1 De basistenmerken van het participatieproject

////////////////////////////////////

- ✓ Een onderneming moet tegen 30 juni 2025 volgens de basisverplichting 100 kilowattpiek aan zonnepaneelvermogen plaatsen, dit verstrengt gradueel naar 150 kWp tegen 1 januari 2030 en 200 kWp tegen 1 januari 2035.
- ✓ De onderneming kiest ervoor om te voldoen aan de verplichting door stapsgewijs bij elke verstrenging te participeren in een windturbine.

1. De onderneming gaat uiterlijk op 30 juni 2025 een participatieovereenkomst voor minimaal 80.000 euro financieren ($\text{€}800/\text{kWp} * 100 \text{ kilowattpiek} = 80.000$). Er moet geparticipeerd worden in een minimaal nominaal vermogen van 34,5 kilowatt ($= 100 \text{ kWp} * 900 \text{ h} / 2610 \text{ h}$). De onderneming kan gunstigere voorwaarden bedingen: voor 80.000 euro wordt een nominaal vermogen van 70 kilowatt gefinancierd omwille van gunstige marktomstandigheden. De installatie waarin met deze participatieovereenkomst wordt geparticipeerd moet in dienst genomen worden na 1 januari 2023 en uiterlijk op 30 juni 2025.
2. Vervolgens mag deze onderneming, voor het verstrengingspad 2030, het reëel nominale vermogen van de windturbine waarin werd geparticipeerd (nl. 70 kilowattpiek) **niet** in rekening brengen. Voor het verstrengingspad 2030 moet de onderneming een participatieovereenkomst voor minimaal 112.500 euro financieren, berekend als $\text{€}750/\text{kWp} * 150 \text{ kWp}$ voor participatieovereenkomsten aangegaan vanaf 1 juli 2025. Er moet geparticipeerd worden in een minimaal nominaal vermogen van 51,7 kilowatt ($= 150 \text{ kWp} * 900 \text{ h} / 2610 \text{ h}$). De participatieovereenkomst voor het verstrengingspad 2030 moet uiterlijk op 1 januari 2030 aangegaan worden. De installatie waarin met deze participatieovereenkomst wordt geparticipeerd moet in dienst genomen worden na 1 januari 2023 en uiterlijk op 1 januari 2030.
3. Voor het verstrengingspad 2035 moet de onderneming een participatieovereenkomst voor minimaal 140.000 euro financieren, berekend als $\text{€}700/\text{kWp} * 200 \text{ kWp}$ voor participatieovereenkomsten aangegaan na 1 januari 2030. Er moet geparticipeerd worden in een minimaal nominaal vermogen van 69 kilowatt ($= 200 \text{ kWp} * 900 \text{ h} / 2610 \text{ h}$). De participatieovereenkomst voor het verstrengingspad 2035 moet uiterlijk op 1 januari 2035 aangegaan worden. De installatie waarin met deze participatieovereenkomst wordt geparticipeerd moet in dienst genomen worden na 1 januari 2023 en uiterlijk op 1 januari 2035.

Voorbeeld 30: Participatie in wind (eenmalig).

- ✓ Een onderneming moet tegen 30 juni 2025 volgens de basisverplichting 100 kilowattpiek aan zonnepaneelvermogen plaatsen, dit verstrengt gradueel naar 150 kWp tegen 1 januari 2030 en 200 kWp tegen 1 januari 2035.
- ✓ De onderneming kiest ervoor om te voldoen aan de verplichting door eenmalig te participeren in een windturbine. Die eenmalige participatie moet gebeuren voor minstens het vermogen en het vereiste bedrag dat nodig is per stad van het verstrengingspad.

1. De onderneming gaat uiterlijk op 30 juni 2025 een participatieovereenkomst voor minimaal 360.000 euro financieren; berekend als $\text{€}800/\text{kWp} * (100+150+200)$ kilowattpiek. Er moet geparticipeerd worden in een minimaal nominaal vermogen van 155,2 kilowatt, berekend als $(100+150+200) \text{ kWp} * 900 \text{ h} / 2610 \text{ h}$. De installatie waarin met deze participatieovereenkomst wordt geparticipeerd moet in dienst genomen worden na 1 januari 2023 en uiterlijk op 30 juni 2025.

4.3 Combinatiemogelijkheden

Deze PV-verplichting beoogt de plaatsing van fotovoltaïsche zonnepanelen (zie ook de [basisverplichting](#) en het bijhorende [verstrengingspad](#)). Omdat dit soms niet mogelijk is, voorziet de regelgeving [twee alternatieve pistes](#) om aan deze verplichting te voldoen. **Per stap van het verstrengingspad kan opnieuw gekozen worden hoe men aan de verplichting wil voldoen, via de basisverplichting of via één van de twee alternatieve pistes.** Combinaties maken van de basisverplichting en alternatieven of de alternatieven onderling binnen eenzelfde stap van het verstrengingspad is niet mogelijk om aan de verplichting te voldoen.

Voorbeeld 31: Combinatiemogelijkheden om te voldoen aan de PV-verplichting

- ✓ Een onderneming moet tegen 30 juni 2025 volgens de basisverplichting 100 kilowattpiek aan zonnepaneelvermogen plaatsen, dit verstrengt gradueel naar 150 kWp tegen 1 januari 2030 en 200 kWp tegen 1 januari 2035.
 - ✓ De onderneming kiest ervoor om stapsgewijs aan de verplichting te voldoen en om hiervoor verschillende mogelijkheden te combineren om aan de PV-verplichting te voldoen: de basisverplichting, alternatief 1 en alternatief 2.
-
1. De onderneming neemt uiterlijk op 30 juni 2025 100 kWp zonnepanelen in dienst. Die zonnepanelen kunnen gelegen zijn op een combinatie van volgende locaties:
 - a. Op een van de daken aangesloten op het afnamepunt waarvoor de afnamedrempel van elektriciteit wordt overschreden,
 - b. op de eigen site op de daken van de gebouwen, op marginale gronden, op carports of op fietsenstallingen of die drijven op wateroppervlakten
 - c. op een andere eigen site op de daken van de gebouwen, op marginale gronden, op carports of op fietsenstallingen of kunnen drijven op wateroppervlakten.
 2. De onderneming kiest er voor om een micro-WKK op biomassa met een nominaal elektrisch vermogen van 5,6 kW, berekend als $(150 \text{ kWp} - 100 \text{ kWp}) * 900 \text{ h} / 8150 \text{ h}$, in dienst te nemen uiterlijk op 1 januari 2030. In voorgaande formule is de vermindering met 100 kWp opgenomen omdat het onder 1 gerealiseerd PV-vermogen in rekening gebracht mag worden.
 3. De onderneming gaat na 1 januari 2030 en uiterlijk op 1 januari 2035 een participatieovereenkomst aan voor minimaal 35.000 euro ($\text{€}700/\text{kWp} * (200 \text{ kWp} - 150 \text{ kWp})$) in een PV-project. Er moet geparticipeerd worden in een minimaal nominaal vermogen van 50 kWp (= $200 \text{ kWp} - 150 \text{ kWp}$). In de voorgaande formules is de vermindering met 150kWp opgenomen omdat het onder 1 gerealiseerd PV-vermogen (100kWp) en het onder 2 gerealiseerde WKK-vermogen omgerekend naar piekvermogen PV (50kWp) in rekening gebracht mag worden. De installatie die onderwerp is van deze participatieovereenkomst moet in dienst genomen worden na 1 januari 2023 en uiterlijk op 1 januari 2035.

5 BOETES BIJ NIET VOLDOEN AAN DE VERPLICHTINGEN

Het VEKA is belast met het opvolgen of de gegevens die VEKA bij afnemer, eigenaar, erfpachter of opstalhouder opvraagt aan het VEKA worden bezorgd én of voldaan wordt aan de PV-verplichting. Indien niet aan deze verplichtingen werd voldaan, moet VEKA boetes opleggen.

5.1 Boete bij niet-naleven meldingsplicht

De regelgeving voor de PV-verplichting bevat de volgende **verplichte meldingen**:

1. de eigenaar, erfpachter of opstalhouder van een gebouw moet gegevens met betrekking tot de dakoppervlakte, de elektriciteitsafname, de geïnstalleerde en operationele fotovoltaïsche

